

**PE ARIPILE VÂNTULUI DEPENDENȚEI
STRATEGII DE INTERVENȚIE HIPNOTERAPEUTICA
LIANA DON**

Pe aripile vântului dependenței- strategii de intervenție hipnoterapeutic

Liana Don

Provocarea psihoterapeutică legată de identificarea și strategia abordării dependențelor este extrem de complexă și dificilă cu atât mai mult cu cât sistemul addictiv se extinde la ora actuală în foarte multe domenii, nu doar în cea a consumului de substanțe toxice. Metamorfozarea terapeutică a tulburărilor addictive se structurează pe paliere progresive de dificultate strategică în funcție de tipul psihopatologic. Strategiile hipnoterapeutice ericksoniene se imbină cu cele integrative psihoterapeutice conducând la diversificarea și structurarea unor alternative ale submodalităților specifice fiecărei personalități în raport cu abordarea unor probleme caracteriale sau de dezvoltare a abilităților de adâncire în insight-ului personal precum și a motivelor și motivațiilor preexistente care nu au permis dezvoltarea sau schimbările propuse. Procesele disociative hipnotice utilizate se completează prin integrarea acestor stări neodisociative alternative ale Ego-ului cu ajutorul un procesului de oglindire, reflectare și construire a unor elemente solvative ale posibilelor situațiilor traumatiche prezente sau trecute precum și a deficitului educațional. Distorsionarea amintirilor traumatizante poate fi cauzată atât de elemente defensive cât și de elemente legate de tiparul de atașament sau de elemente elaborate conștient sau inconștient în vederea atingerii scopurilor și obiectivelor propuse conducând deseori la inhibarea expresivității conceptuale și conflictuale actuale. Restructurarea comportamentală, emoțională și ideativă precum și descoperirea alternativelor pattern-urilor addictive conduce în cadrul procesului psihoterapeutic la constructul selfului integrat asumat constituie obiective de atins în cadrul strategiilor hipnoterapeutice ericksoniene pe palierul dependențelor.

RECOMPENSE NATURALE

- MÂNCARE
- SEX
- EXCITARE/ INCITARE
- COMFORT/SIGURANȚĂ

NEVOIA DE RECUNOAȘTERE IMPLICĂ PARADOXUL FUNDAMENTAL: IN
FIECARE MOMENT AL REALIZĂRII VOINȚEI NOASTREI INDEPENDENTE,
SUNTEM DEPENDENȚI DE RECUNOAȘTEREA EI DE CĂTRE ALȚII

DORINȚĂ

DRIVE

DEPENDENȚĂ

MOTIVAȚIE

Triggeri & craving

Anxietate
Furie
Frustrare
Sexual
Excitare/ incitare
Plictiseală
Oboseală
bucurie

Trigger

Thought

Craving

Dorință intensă
Nevoie urgentă

Use

Tipuri de addicții

fizic

fantezie

Achizitii

Relatii

INTERVENȚII LONGITUDINALE ȘI TRANSVERSALE

http://fr.academy.com/horizontal_rot_bonnet_rectangl_ar_pinn_pontep2244819156720/255dep_400.jpg

http://www.karjya-shiksha.com/2014revised/2014revised_images/11954_critical_bur_490.jpg

Balanță decizională

Efecte pozitive ale adicției

Plăcere imediată
Fugă/ scăpare imediată
Reducerea anxietății sociale
Delăsare/comfort
Deresponsabilizare
Iluzia cunoașterii reale a selfului

Efecte pozitive ale schimbării

Simț al responsabilizării față de sine
Simț al autodisciplinării
Cresterea toleranței la frustrare
Cresterea încrederii

Efecte negative ale adicției

Implicarea/excluderea altora
Falsă vinovăție/ rușine
Neproductiv în raport cu obiective medii/ de durată
Senzii neplăcute în abținerea fizice/psihice

Efecte negative ale schimbării

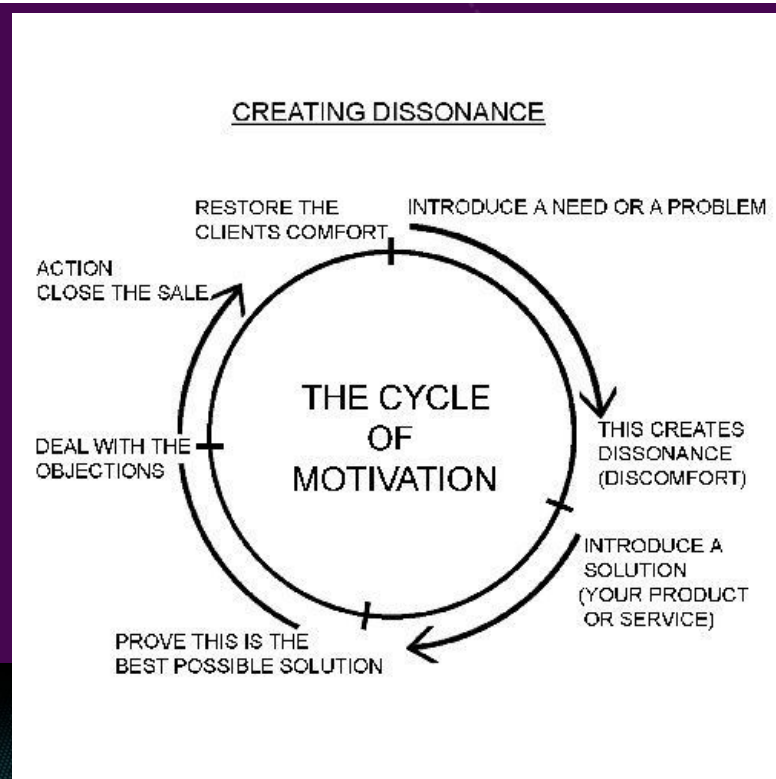
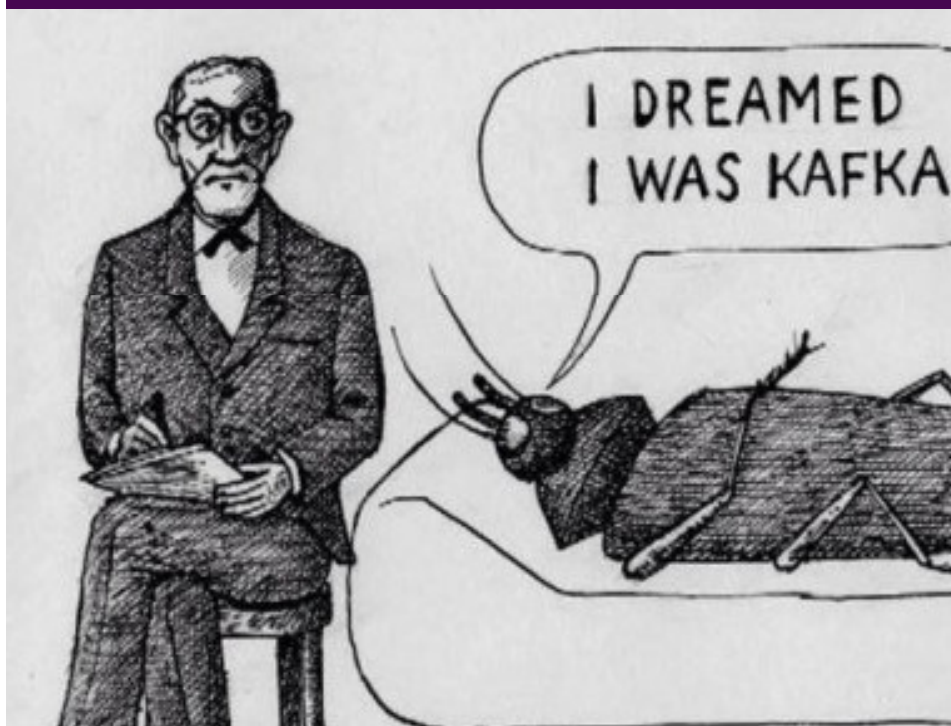
A
Absența plăcerii imediate
Ignorarea unei părți din tine
Sentiment major de pierdere/abandon/ despărțire

Types of Behavior Addictions

MOTIVATIE SI COMPLEXITATE

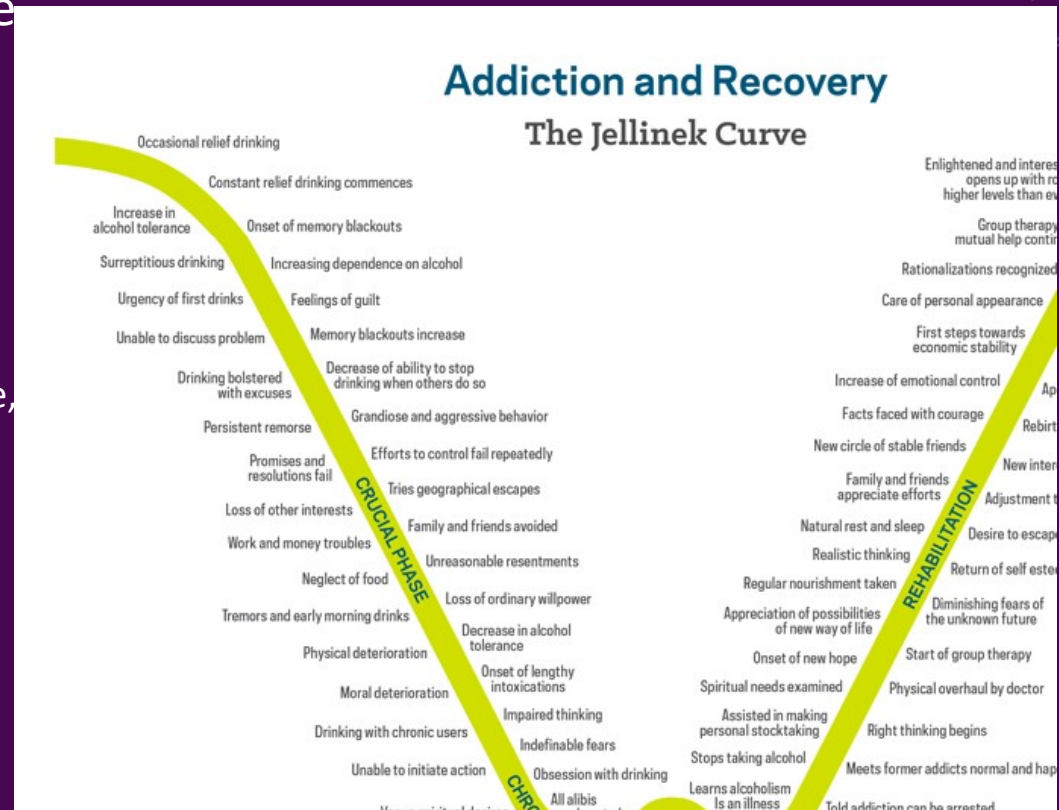

Motivation

EFECTUL DE ÎNCĂLCARE AL ABSTINENȚEI

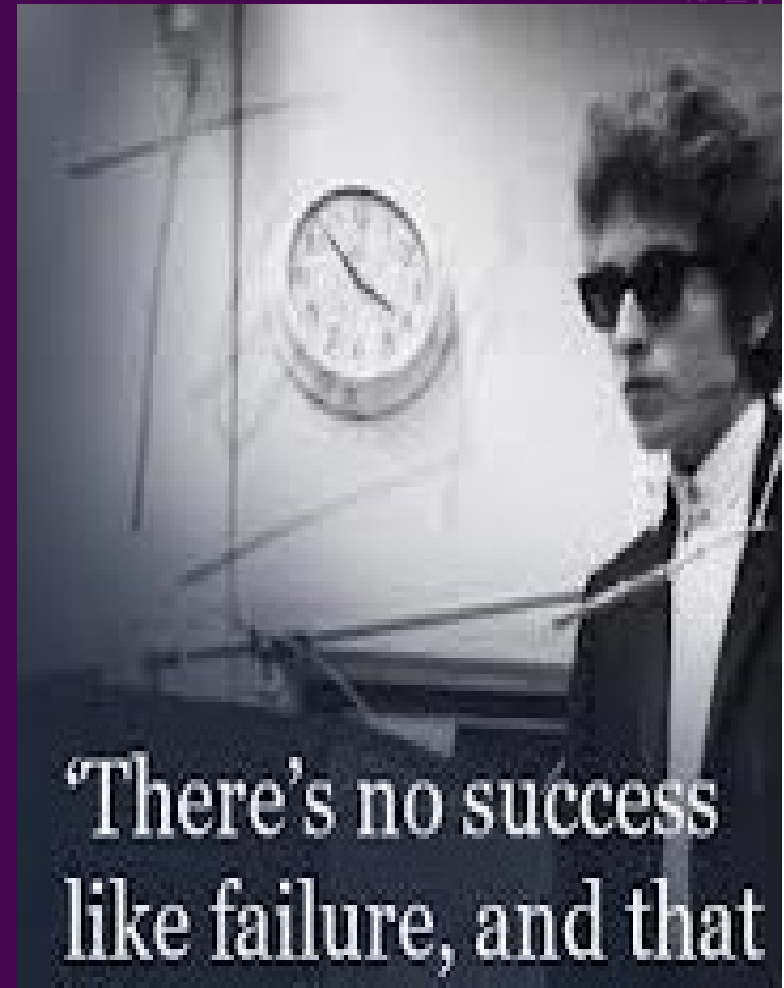
REFRAMING

- Emotional- vină, eșec, blamare etc.
- Cognitiv- Intern, stabil, global, necontrolabil
- Creșterea Self-awareness
- Comparare cu standardele internalizate- diferențe demnificative, escaladarea vinei
- Reacții comportamentale- răspuns obișnuit dominant
- Reacții Cognitive – rezolvarea discrepațelor/ disonanței

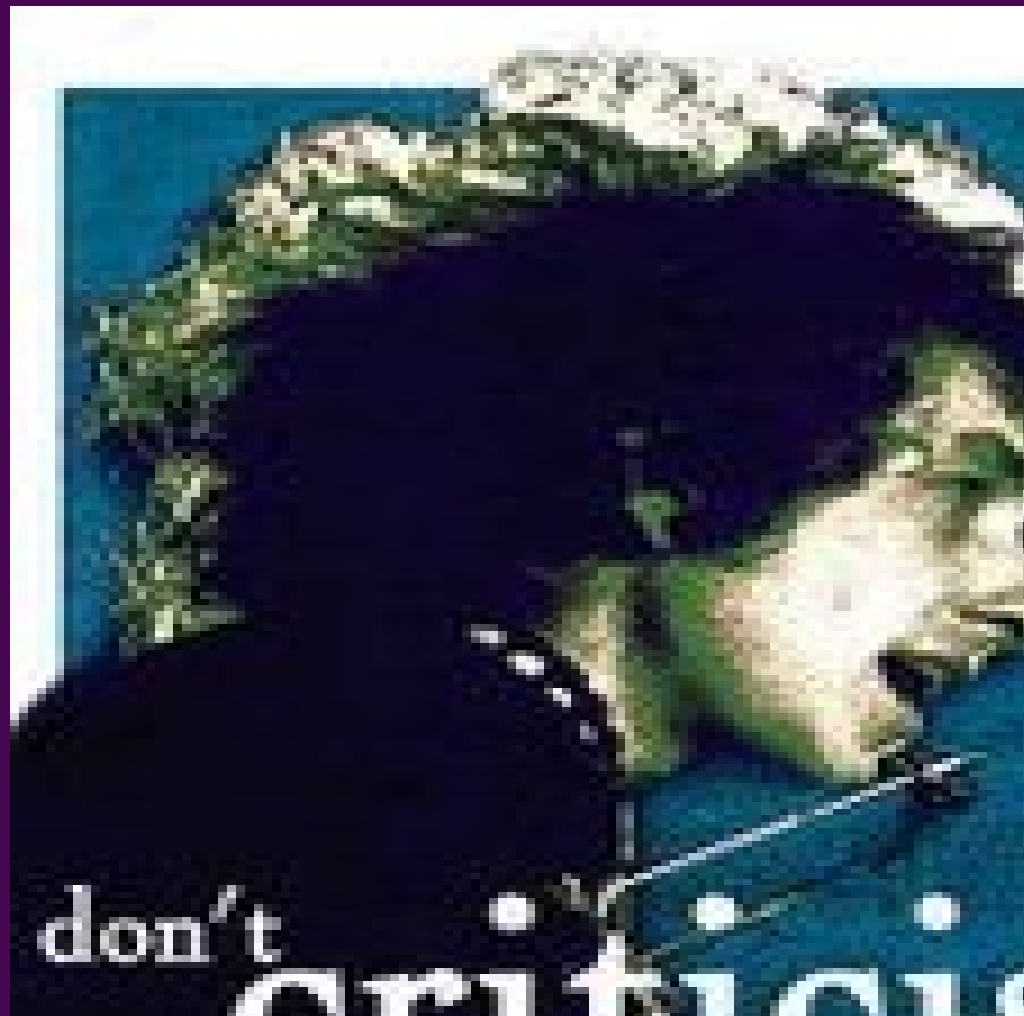
OBIECTIVELE GENERALE ALE PSIHOTERAPIEI

- **POSERS**- O'Connor si Seymour, inițiatorii programării neuro-lingvistice,
  - Positive**- semnificând formularea după o formula pozitivă a simptomului și nu pe înlăturarea lui
  - Own part**- care se referă la contribuția personală a clientului, la ceea ce trebuie să facă (teme de casă, jurnal, autohipnoză, relaxare, etc)
  - Specific**- care susține că termenii în care se formulează obiectivele să fie cât mai specifici, în câte forme își poate formula pacientul acuzele
  - Evaluate**- cu referire la cum putem evalua și aprecia realizarea obiectivelor propuse
  - Resources**- se referă la resursele de care dispune pacientul și care pot fi folosite pentru realizarea schimbării terapeutice (de exemplu: fantezie, inteligența, capacitatea de a tolera, ambiție, etc)
  - Size**- respectiv dimensiunea schimbării care poate fi de gradul I (se produce în cadrul aceluiași sistem) sau de gradul II (care destructurează sistemul original)

PRINCIPIUL OBIȘNUINTEI

- Repetiție
- Stereotipie
- Obisnuință
- Plictiseală
- Oboseala
- Compulsie
- obsesie
- Lehamite
- Dezgust
- Disperare

SINDROMUL SISIF

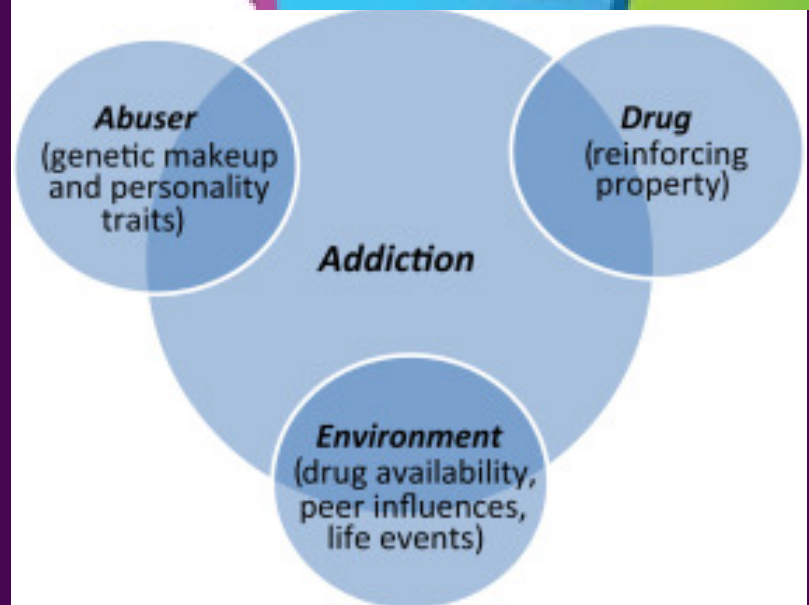
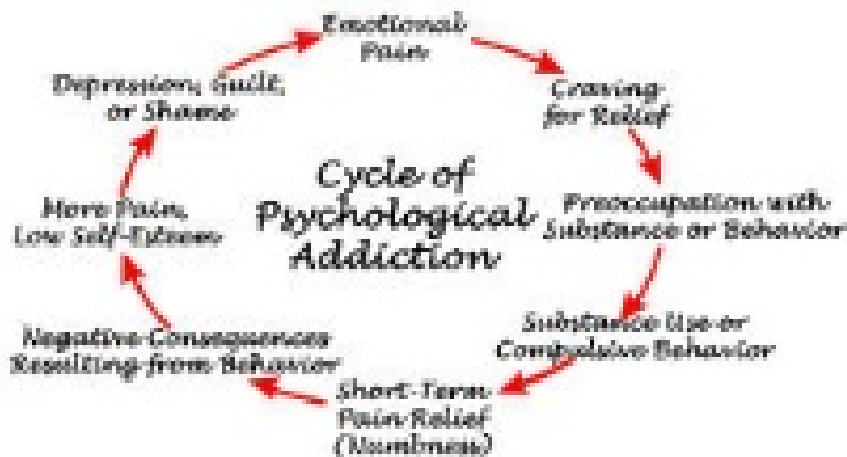
- Pedeapsa lui Sisif
- Provocarea lui Sisif
- Munca lui Sisif
- Existența precede esența
- Camus
  - - reflecție între suicid vs angajament
  - - eroism sceptic umanist
  - - însăși calea devine scopul
  - - sensul absurdului vieții
- Repetarea uniformă zilnică
- Monotonie uniformă eternă
- Angajament intens, perseverență, scopul propus nu poate fi atins
- Semnificație absurdă a existenței
- Repetiție
- Ordine
- Certitudine
- Dependență

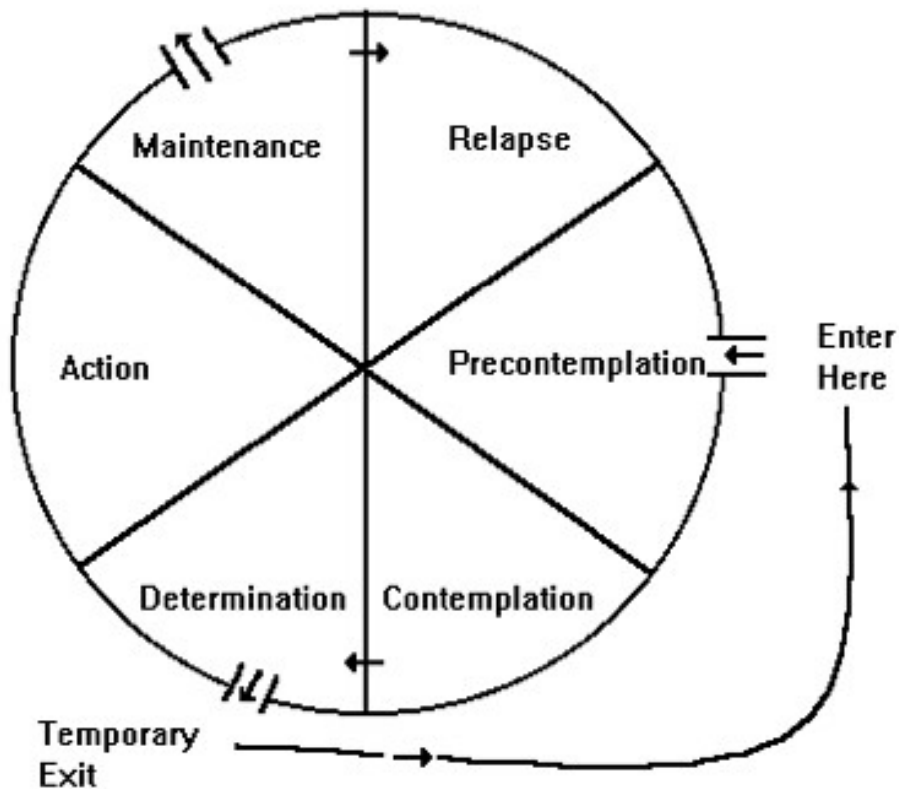

Cycle Of Addiction Recovery

MODELUL STADIILOR SCHIMBĂRII

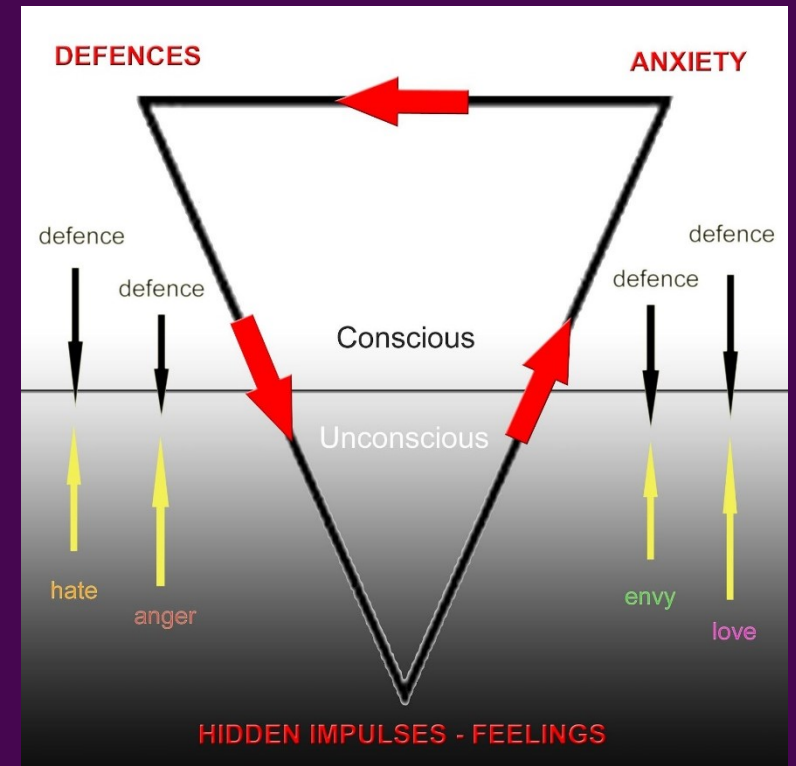
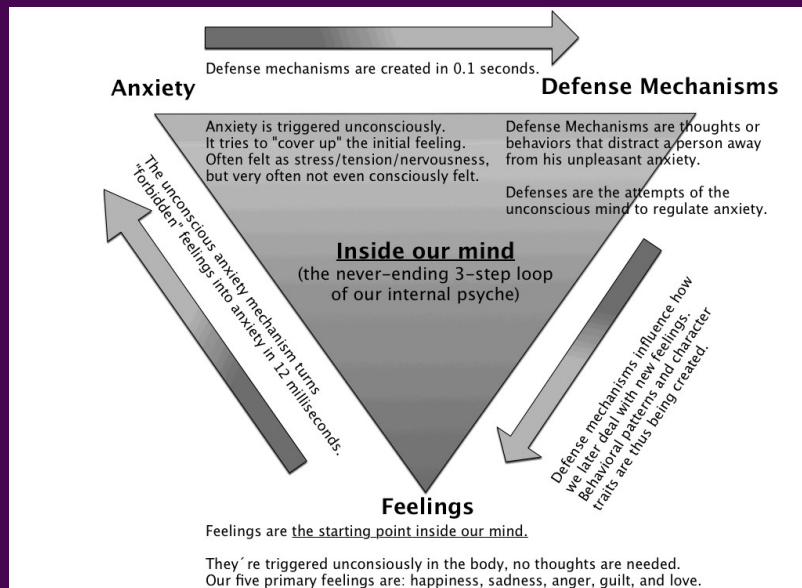
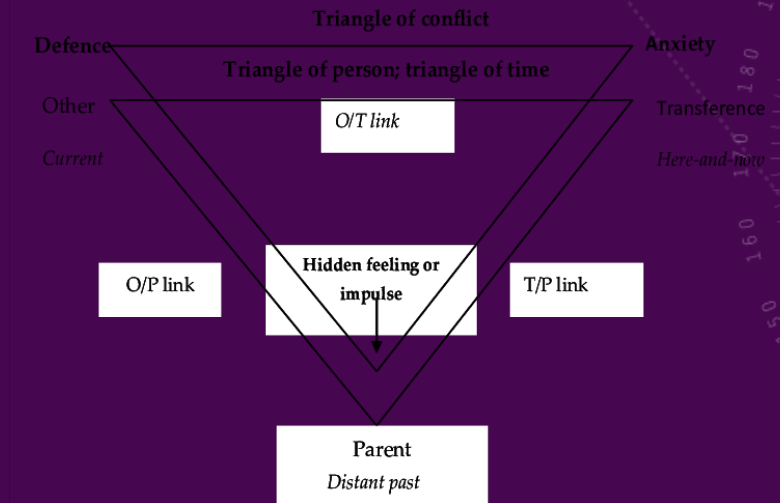
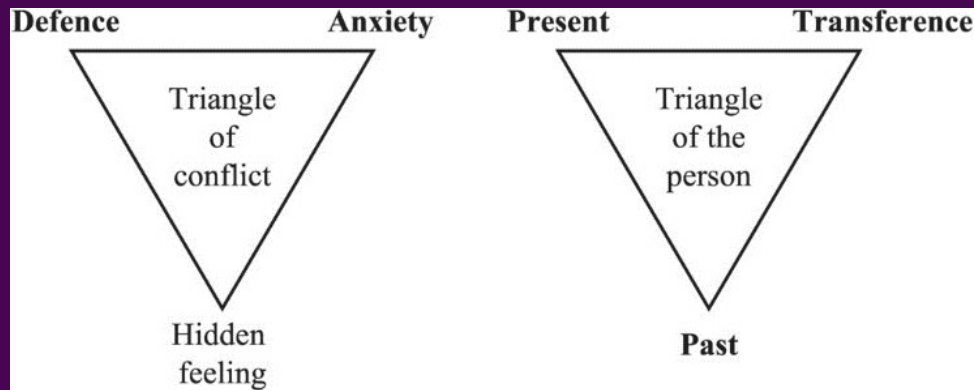
Model integrativ de schimbare a comportamentului
(Prochaska & DiClemente) spre unul adaptativ
Constructul central constă în stadiile schimbării

Dimensiunea temporală
Dimensiune cheie în
constructul modelului care
este ignorat de alternative
ale teoriei schimbării
Schimbarea nu este un
eveniment ci un proces de
durată în mai multe stadii.

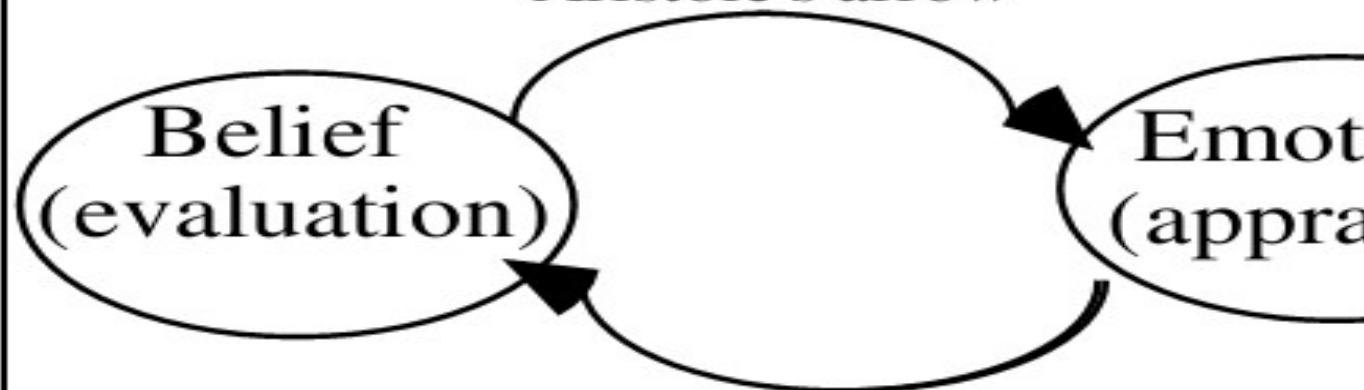

MODEL PSIHODINAMIC DAVANLOO

Aristotle's arrow

ANXIETA
TE

COMPUL
SIE

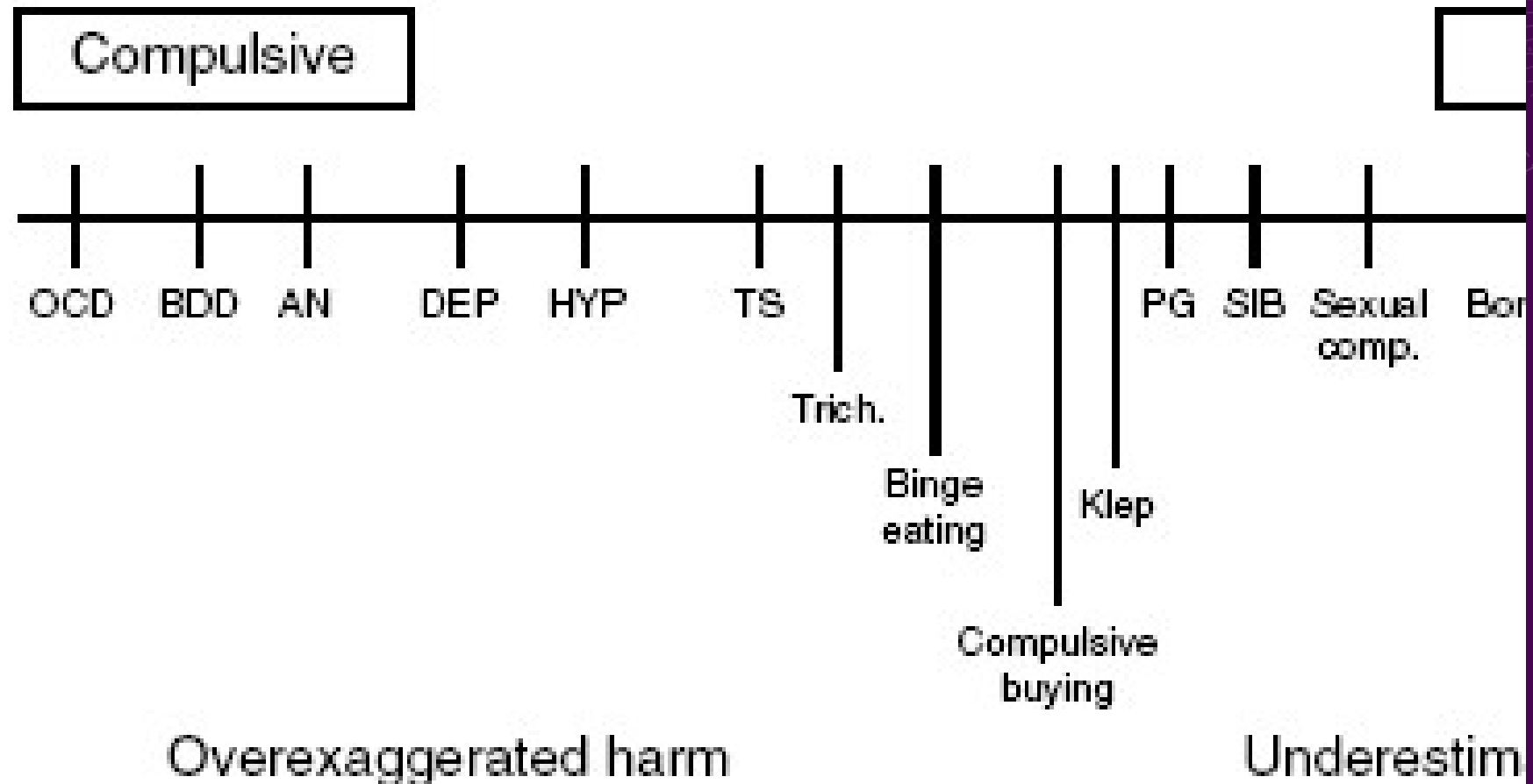

IMPULSIVI
TATE

Depende
nță

calm

FIGURE 5.1 Obsessive-compulsive spectrum disorders visualized along the obsessive-impulsive dimension. OCD, Obsessive-compulsive disorder; BDD, body dysmorphic disorder; AN, anorexia nervosa; DEP, depression; HYP, hypochondria; TS, tic disorder; Trich., trichotillomania; Binge eating, binge eating disorder; Compulsive buying, compulsive buying disorder; Klep, kleptomania; PG, pathological gambling; SIB, sublimation; Sexual comp., sexual compulsions; Bor., boredom.

EVALUARE

	IMPULSIE	COMPULSIE
CAUTARE DE NOU	+	-
CAUTARE DE RISC	+	-
EVITAREA SUFERINTEI	-	+
DEPENDENTA DE RECOMPENSA	-	+
PERSISTENTA	-	+
CONTROL	PIERDERE	DETINERE
COMPPORTAMENT	DEZINHIBAT	INHIBAT
LOCUS OF CONTROL	EXTERN	INTERN
MECANISM COPING	ALLOPLASTIC	AUTOPLASTIC
CONSTIINTA	-	+

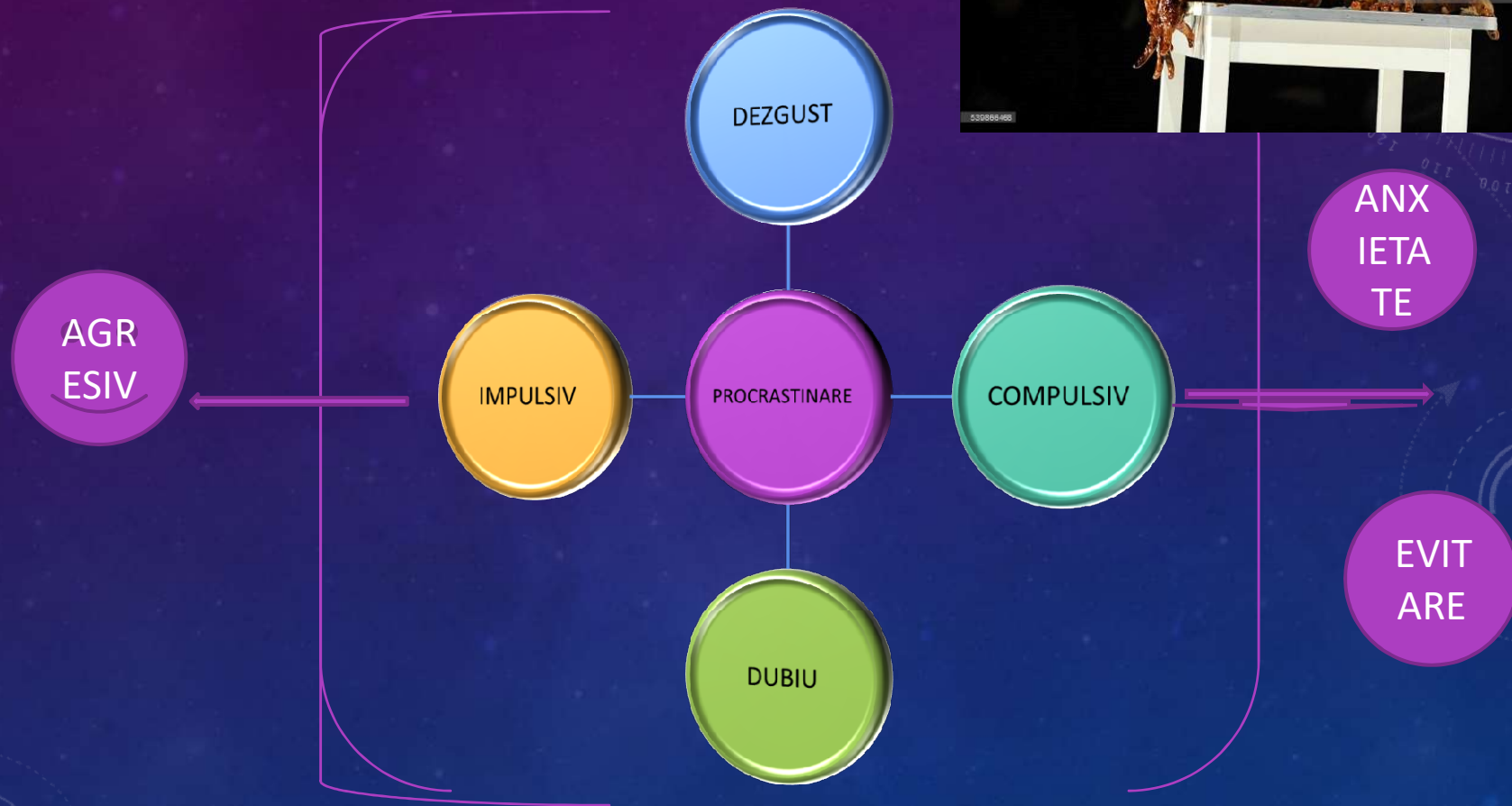
PROCRASTINARE

EVALUARE

	IMPULSIE	COMPULSIE
CAUTARE DE NOU	+	-
CAUTARE DE RISC	+	-
EVITAREA SUFERINTEI	-	+
DEPENDENTA DE RECOMPENSA	-	+
PERSISTENTA	-	+
CONTROL	PIERDERE	DETINERE
COMPPORTAMENT	DEZINHIBAT	INHIBAT
LOCUS OF CONTROL	EXTERN	INTERN
MECANISM COPING	ALLOPLASTIC	AUTOPLASTIC
CONSTIINTA	-	+

PROCRASTINARE

**Nu există destin care să nu poata fi depășit prin dispreț
(A.Camus)**

CONSECINTE DE MUNCA TERAPEUTICA

Durere suferinta

- Vină
- Rușine
- depresie

dezgust

- Dispreț
- Ură
- Rușine
- Masochism benign
- NONEXISTENȚĂ

Iubire de sine/existență

- responsABILITATE
- LIBERTATE
- TIMP
- IDENTITATE

dubiu

procrastinare

dezgust

Pofta

Angajament

Alegere

Autonomie

Acceptare

Libertate

Asumare și schimbarea
percepției

SPECTRUMUL IMPULSIV- COMPULSIV DIN PERSPECTIVA MODELULUI CELOR 7 FACTORI DE TEMPERAMENT

- Neuroticism
- Extroversiune
- Soliditate
- Validitate
- Stabilitate
- Persistenta
- Evitare/dependentă

BALANȚA DECIZIONALĂ

CONSERVAREA
SELF-ULUI

CONSERVAREA
CONȘTIINȚEI

BALANȚA DECIZIONALĂ

CONSERVAREA SELF-ULUI

- Sens personal
- Nevoi bazale
- Concepte bazale

CONSERVAREA CONȘTIINȚEI

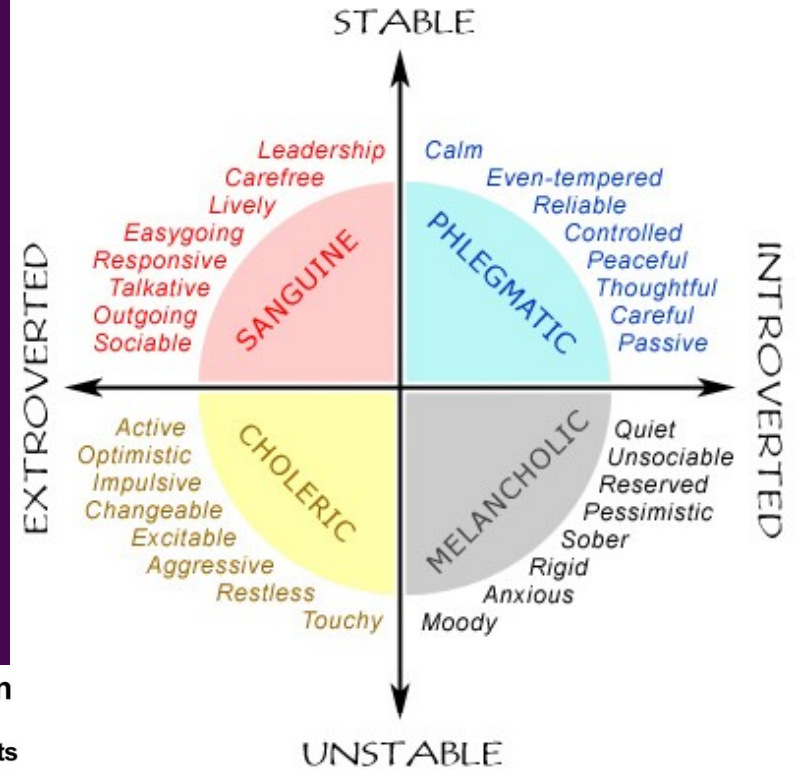
- Credinte
- Valori
- Postulate
- Durere fizic/moral

furie

agr

TEMPERAMENT

The Rationals
The Fieldmarshals
The Masterminds
The Inventors
The Architects

Choleric

Phlegmatic

high emotion

Driver
(Joshua)

Expressive
(David)

The Idealists
The Teachers
The Counselors
The Champions
The Healers

Not emotively expressive
Assertive person

The Lion Dominate

The Otter Influencer

Assertive person
Emotively expressive

low emotion

4 Temperament/Personality Types

The Guardians
The Supervisors
The Inspectors
The Providers
The Protectors

Compliant The Beaver

Stable The Retriever

The Artisans
The Promoters
The Crafters
The Performers
The Composers

Analytical
(Moses)

Amiable
(Solomon)

Non-assertive person

Not emotively expressive

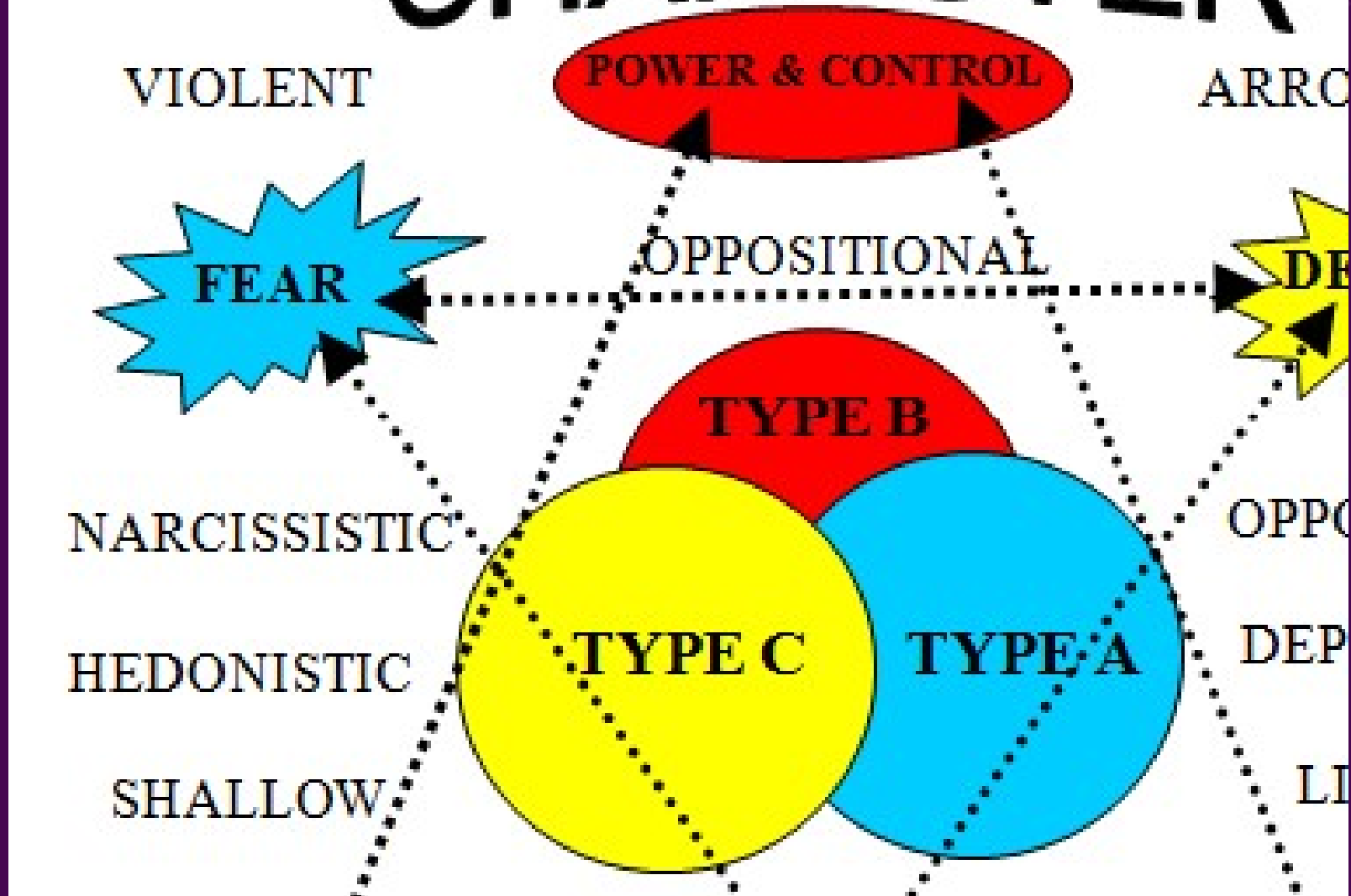
Melancholic

Sanguine

Emotively expressive
Non-assertive person

Temperament Dimension	Descriptors of Extreme Variants	
	High	Low
Harm avoidance	Pessimistic	Optimistic
	Fearful	Daring
	Shy	Outgoing
	Fatigable	Energetic
Novelty seeking	Exploratory	Reserved
	Impulsive	Deliberate
	Extravagant	Thrifty
	Irritable	Stoical
Reward dependence	Sentimental	Detached
	Open	Aloof
	Warm	Cold
	Affectionate	Independent
Persistence	Industrious	Lazy
	Determined	Spoiled
	Enthusiastic	Underachiever

CHARACTER

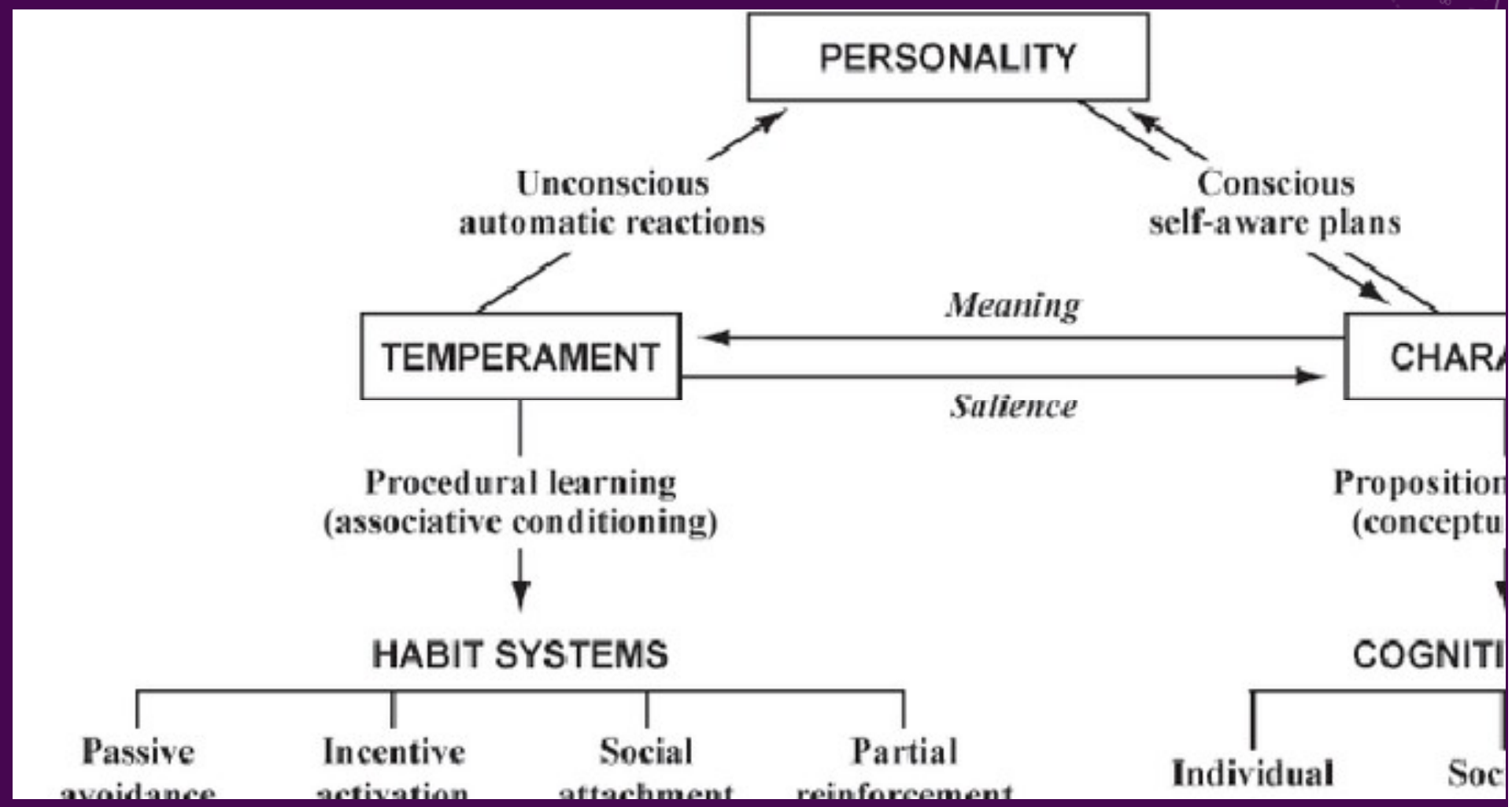

160 170 180 190 200

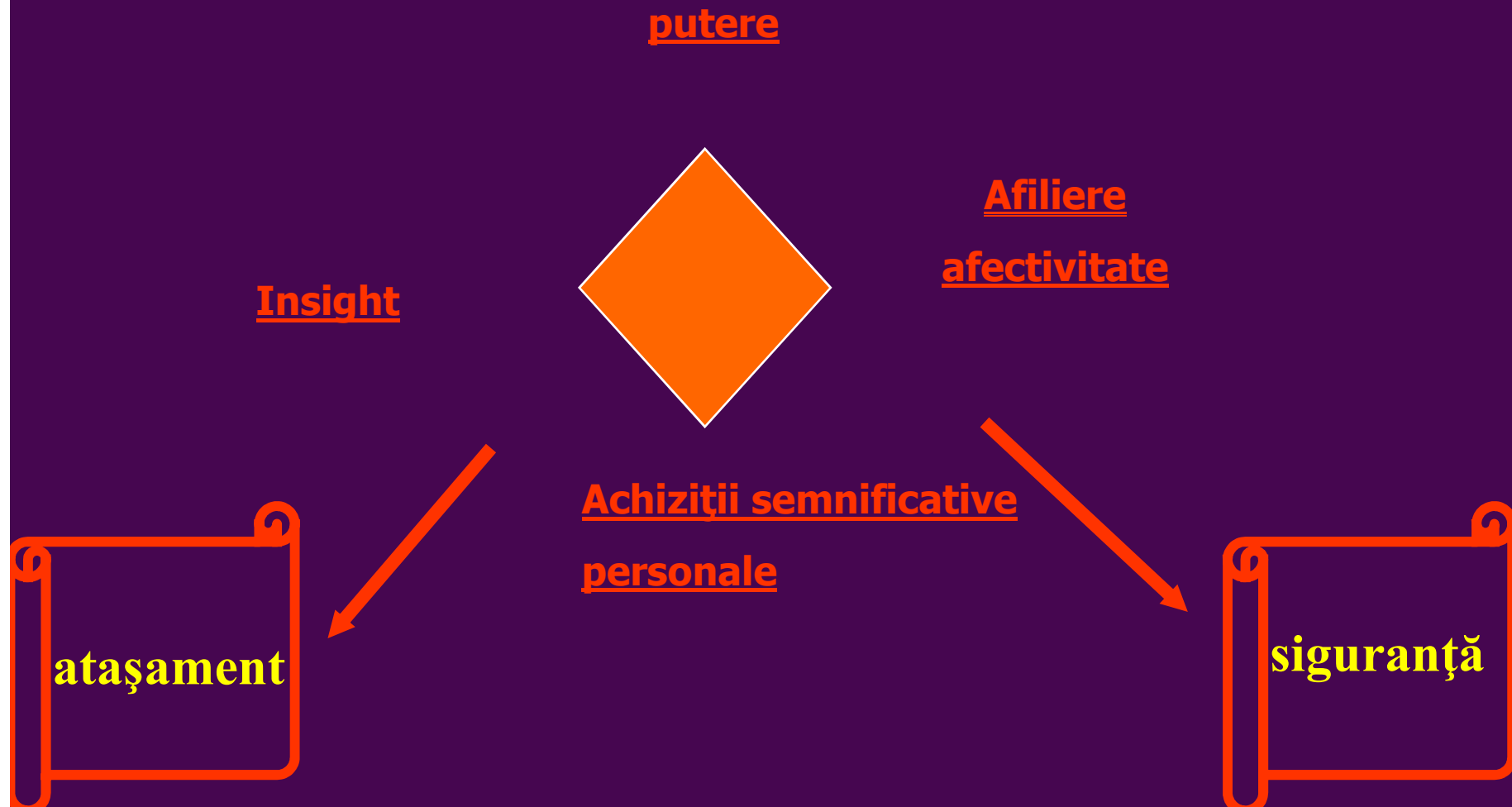
DEZVOLTAREA MODELULUI CARACTERIAL DIMENSIUNEA CARACTERIALA

Dimensiune caracteriala	Inalt	Scazuta
Self-directionat	Responsabil Cu sens Resurse Self acceptare Disdiplinat ierarhic	Blamant Lipsit de sens si obiective Pasiv Plin de dorinte dar fara necesitati Indisciplinat
Self- cooperant	Atins de tandrete Empatic Intrajutorare Compassiune Principialitate	Intolerant Insensibil Egoist Revansard Revendicativ Oportunist
Self-transcendent	Reverie- imaginatie Uitare de sine Spiritualitate Iluminare Perspectiva Intelepciune Idealist	Lipsit de imaginatie Controlnt Materialist Posesiv conventional

Repererele inițiale se formează conform cu 1.nevoile bazale ale personalității “The Big Three”

Repererele inițiale se formează conform CU 2. nivelele educaționale

predictibil

controlabilă

dreaptă

siguranță

TEORIA ATASAMENTULUI SHEER 1996

SEPARARE

ATAȘAMENT

Condiționat

Necondiționat

LIBERTATE

SIGURANȚĂ
PROTECȚIE

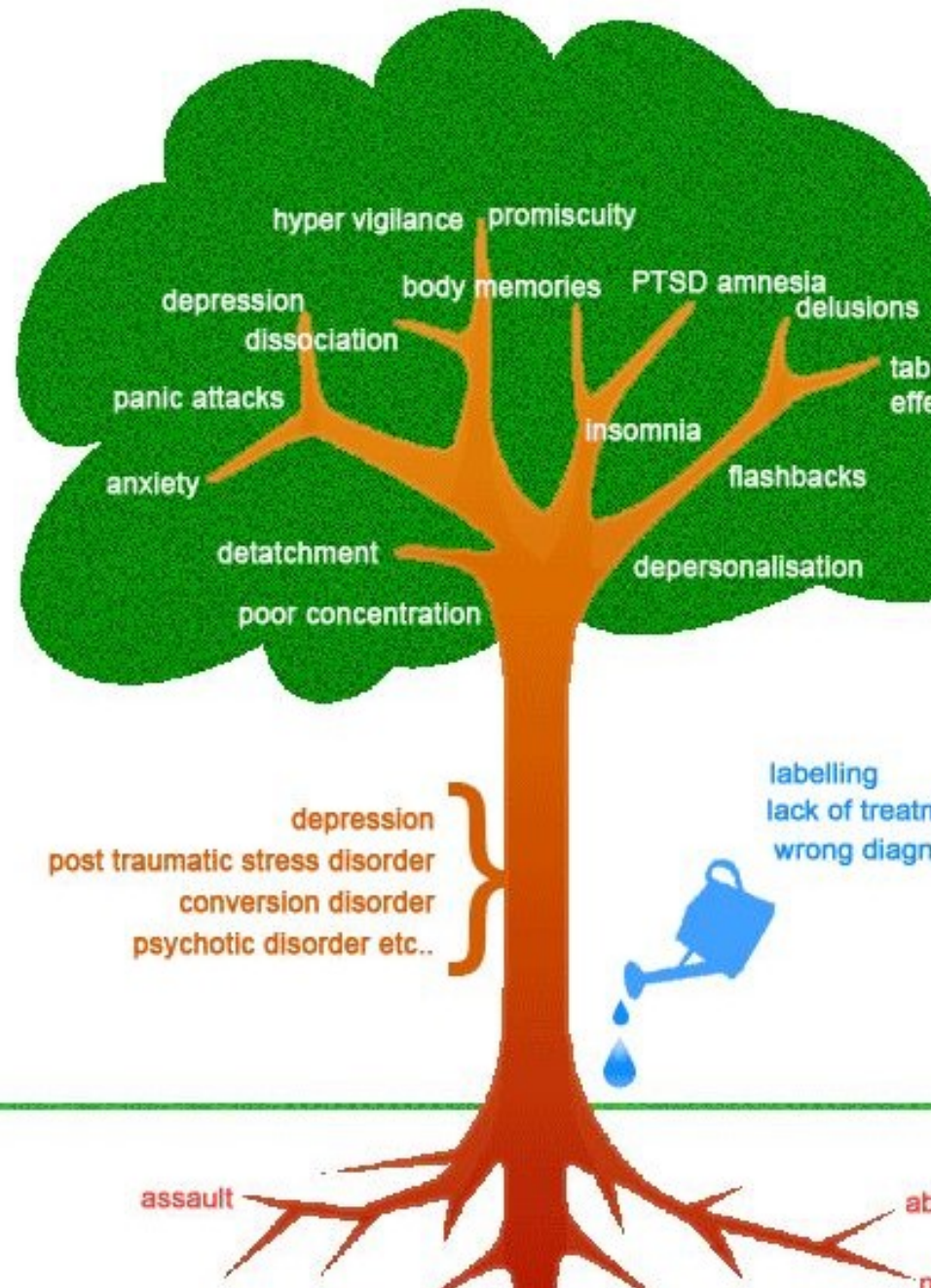
+

Responsabilitate

-

DEPENDENȚĂ

Trauma Tree

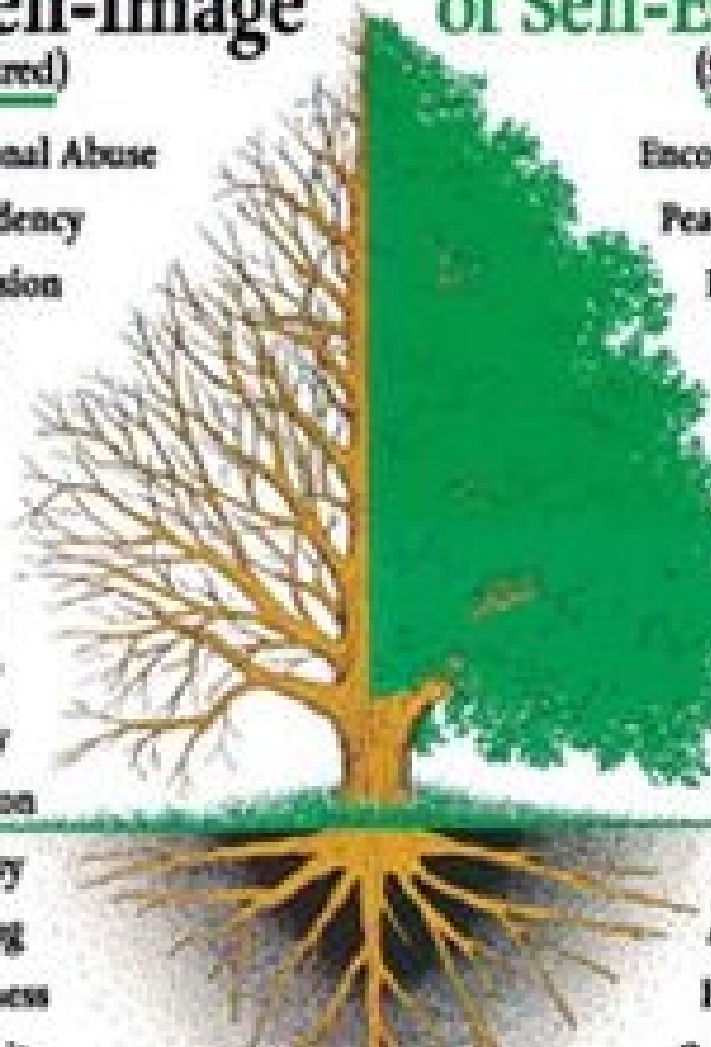

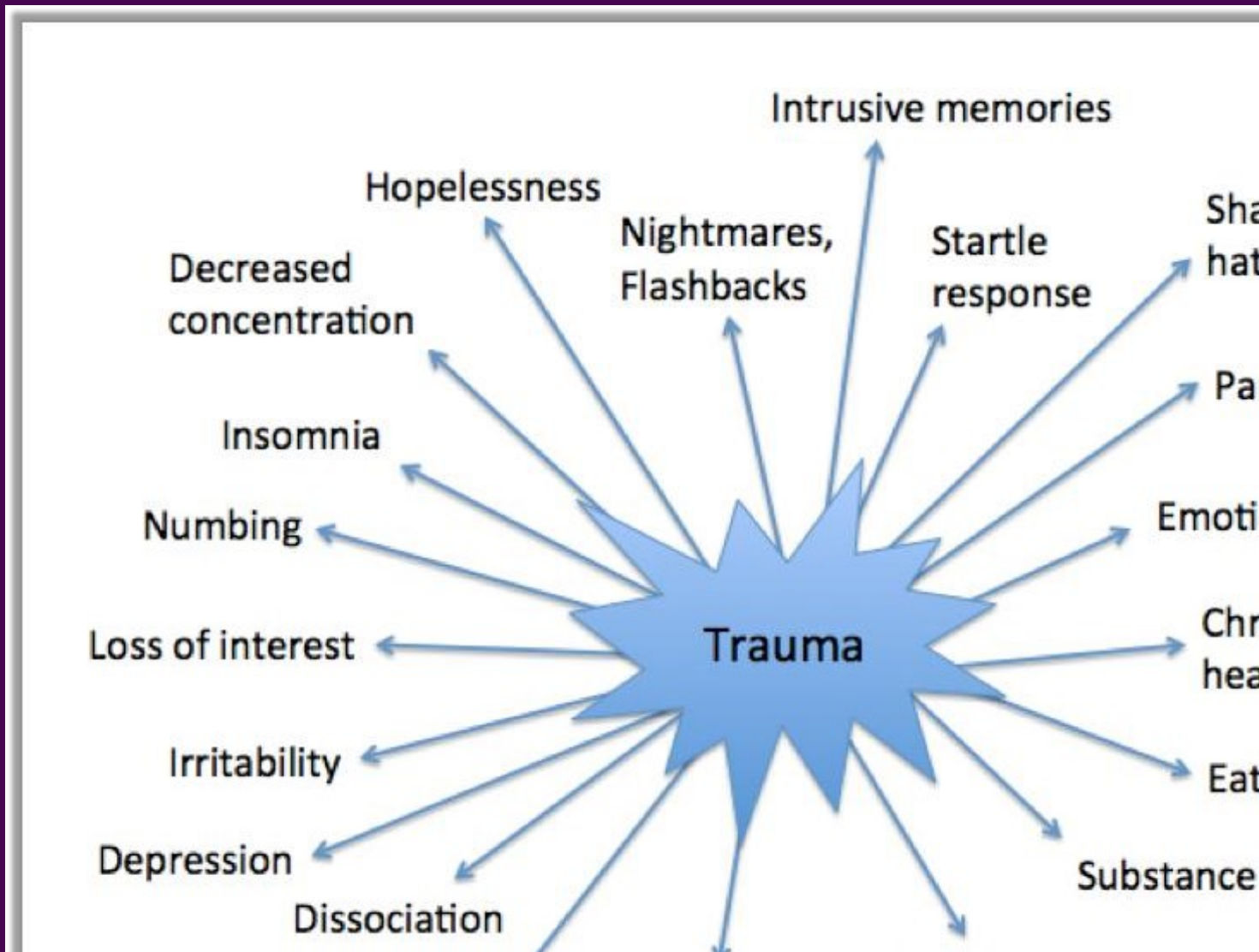
The Tree of Self-Image

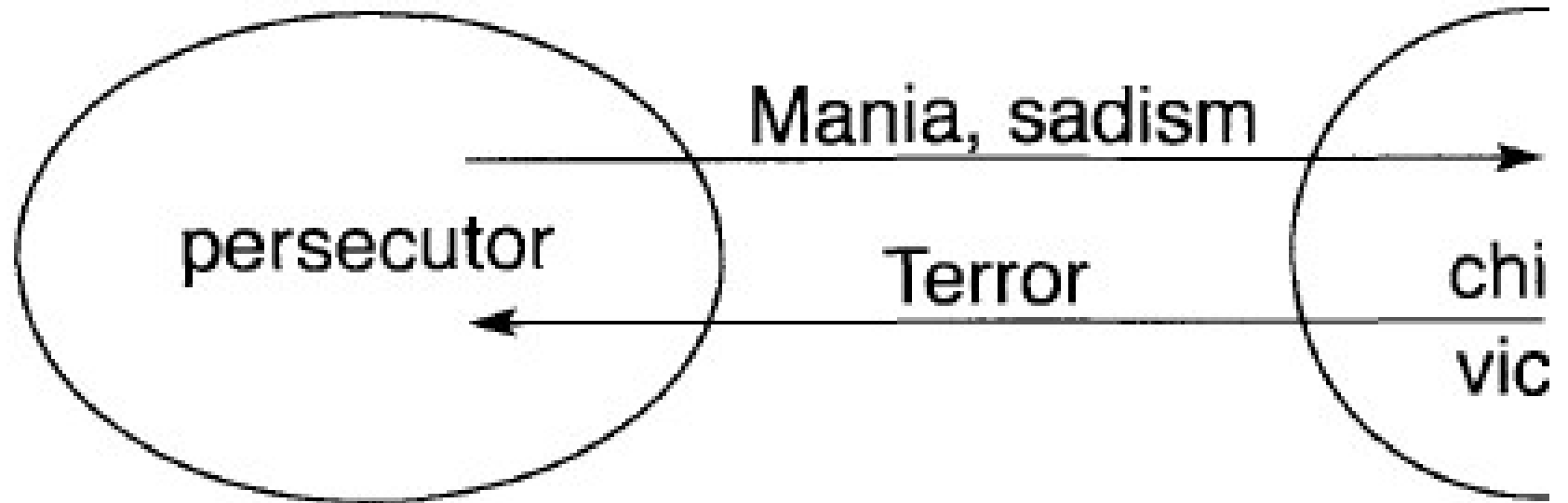
of Self-Image (Self-Hatred)

- Emotional Abuse
- Dependency
- Depression
- Gossip
- Crime
- Guilt
- Fear
- Shame
- Apathy
- Flattery
- Rejection
- Jealousy
- Labeling
- Emptiness

160 170 180 190 200

Adult memories

Karpman's Drama Triangle

PERSECUTOR

(The Bully)

- blames others for all problems
- criticizes
- dominating
- puts others down
- angry, resentful
- rule oriented
- has all rights while others have none

RESCUER

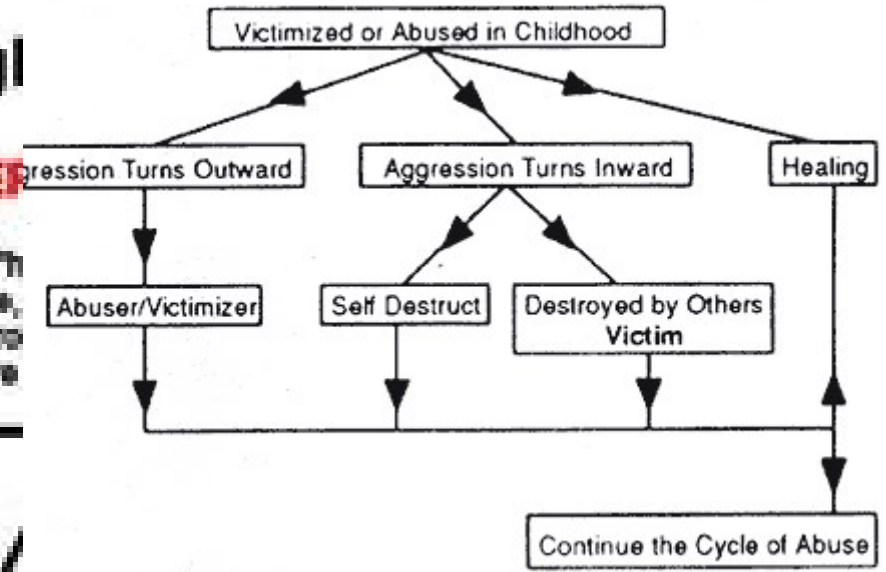
(The Martyr)

- gains self-esteem by "helping"
- tries to be considerate, self-sacrificing
- feels the need to fix problems
- often feels like a failure when person complains

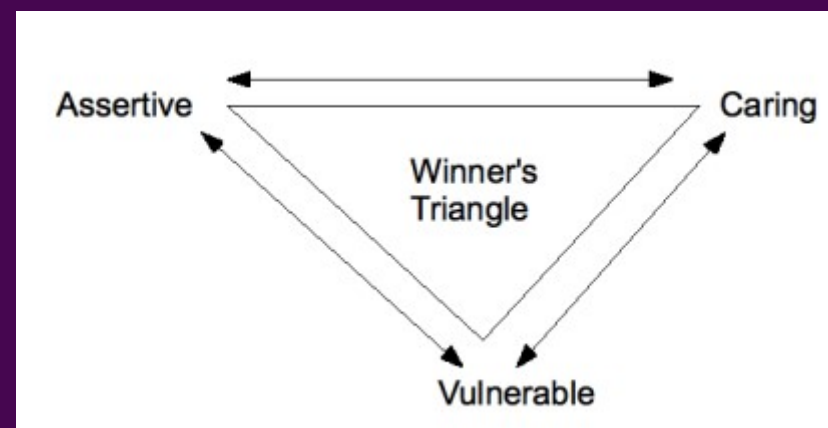
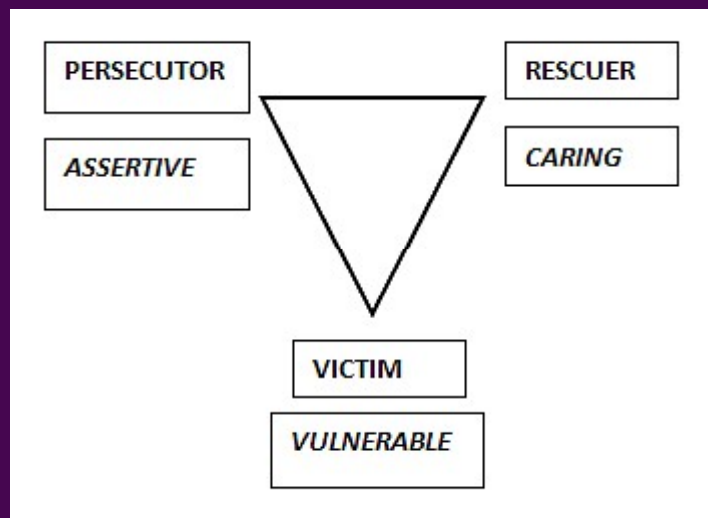
Situation determines position on the triangle and can even change positions in a toxic dance.

Each person switches positions as needed to get their needs met.

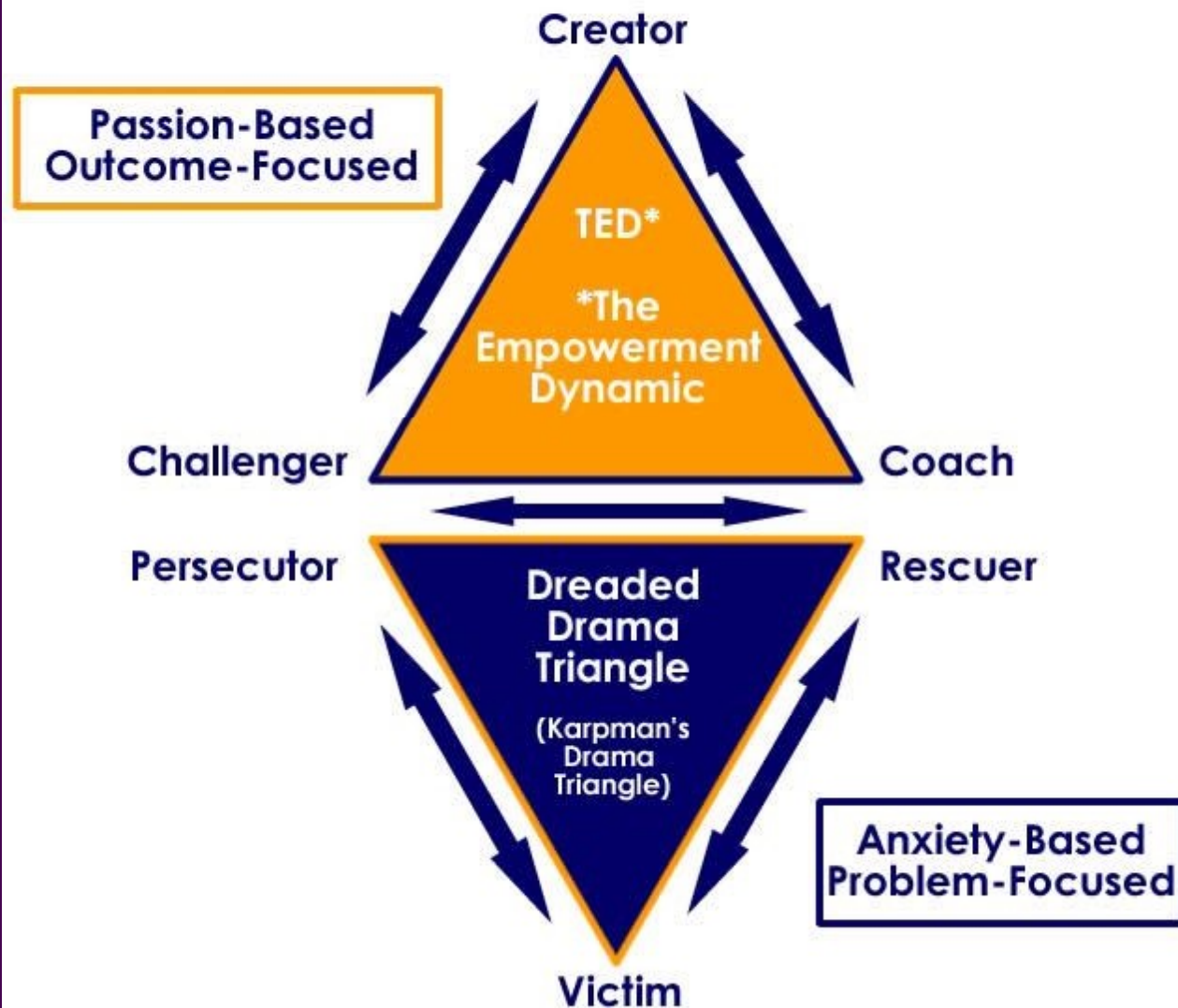
VICTIM

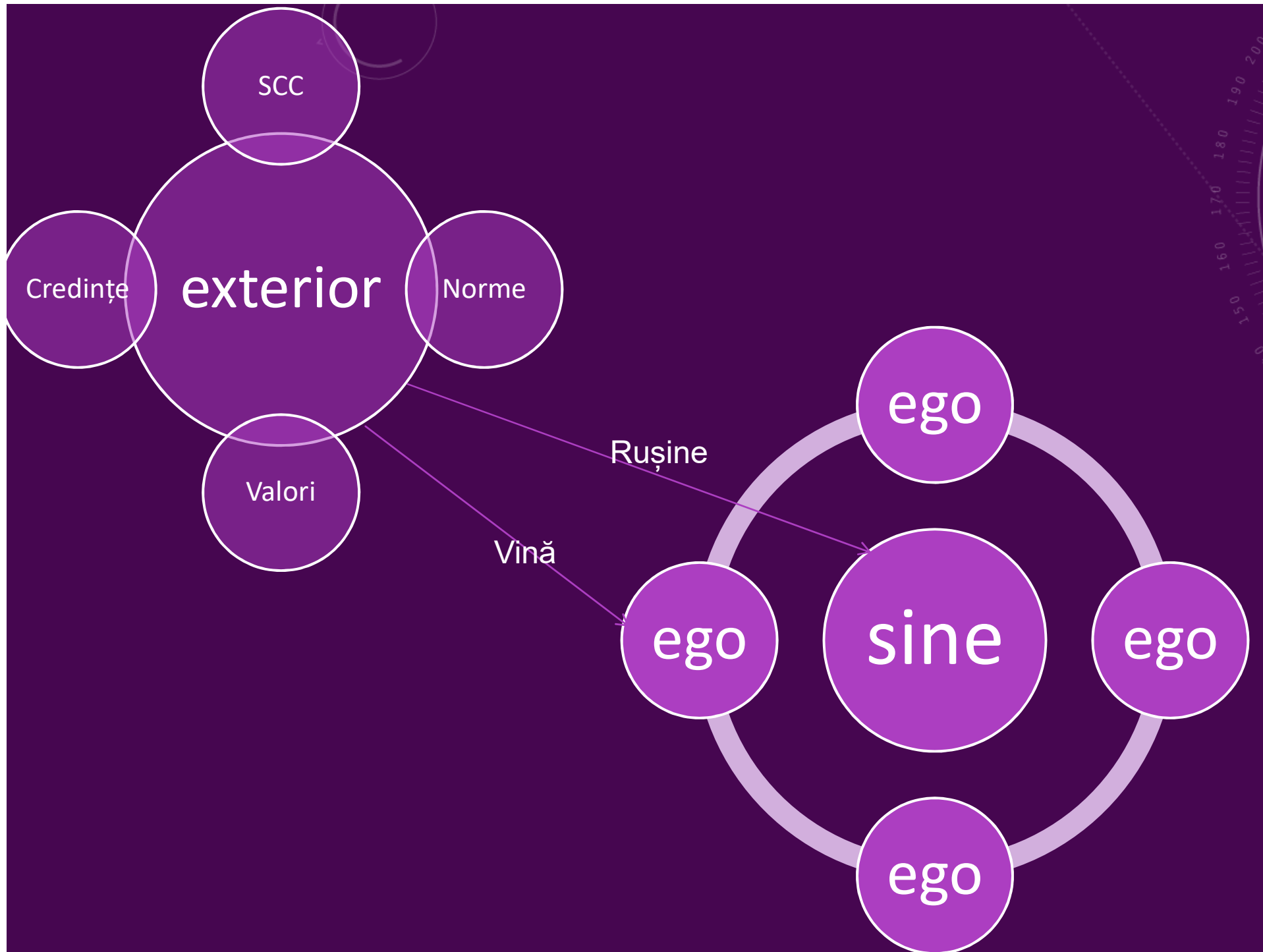

REZOLVAREA ABUZULUI

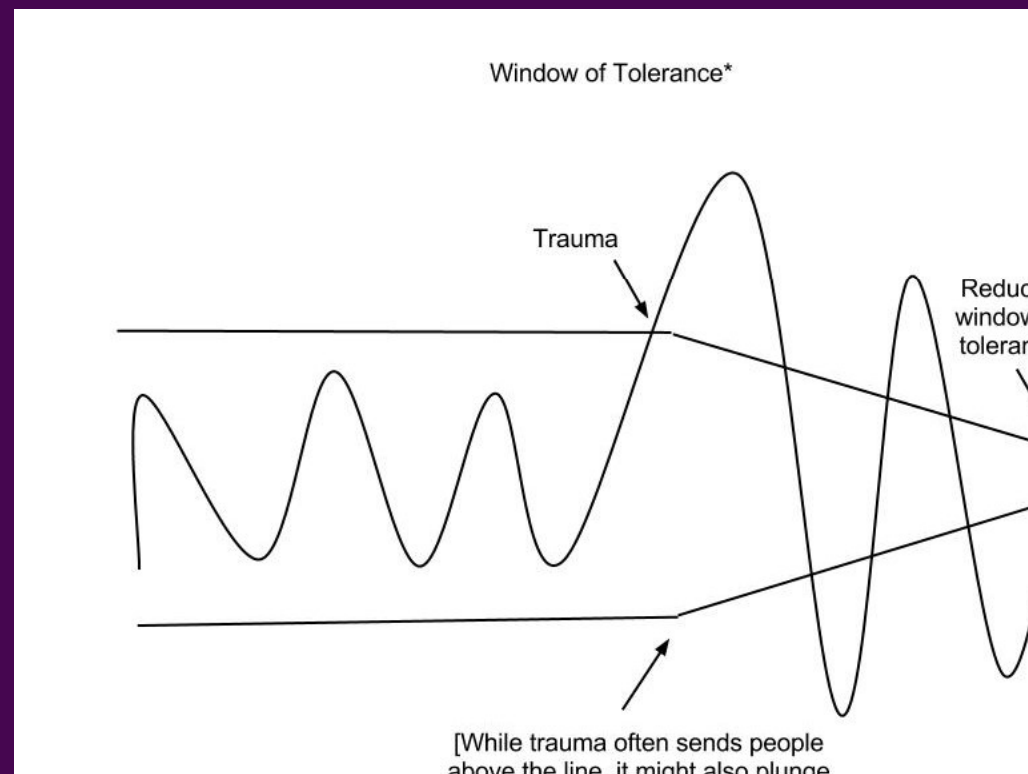

David Emerald's TED* (*The Empowerment Dynamic) triangle provides an alternative to the Karpman Drama Triangle

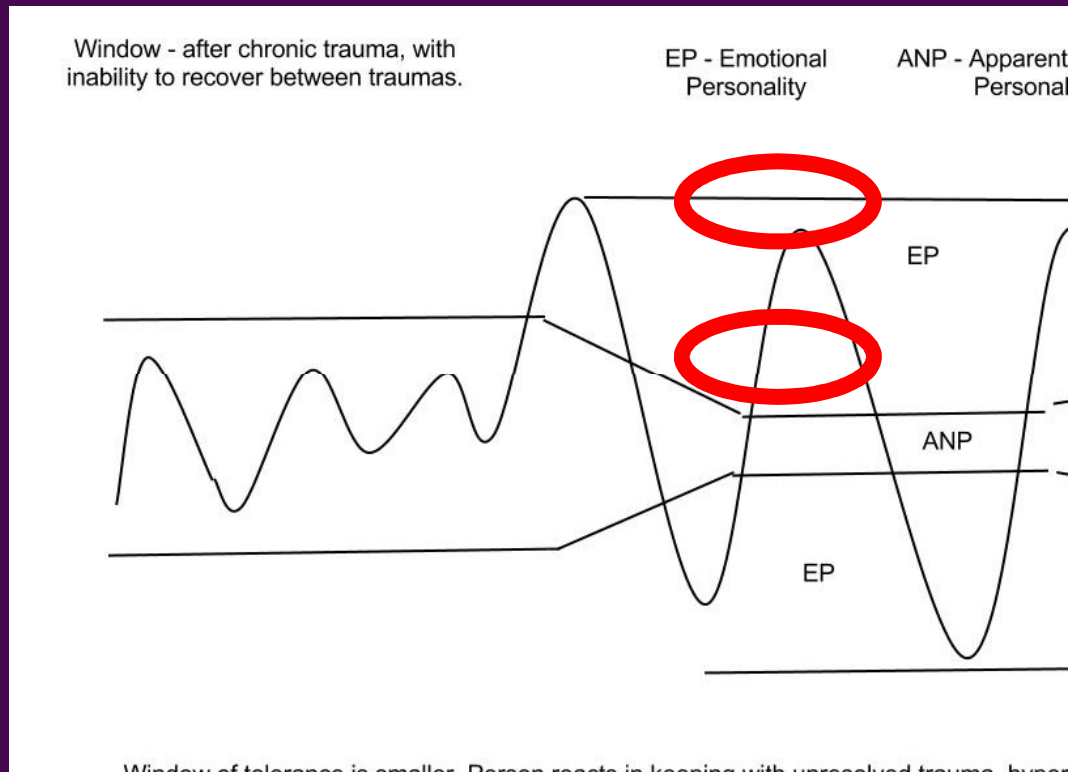

FEREASTRA TOLERANȚEI

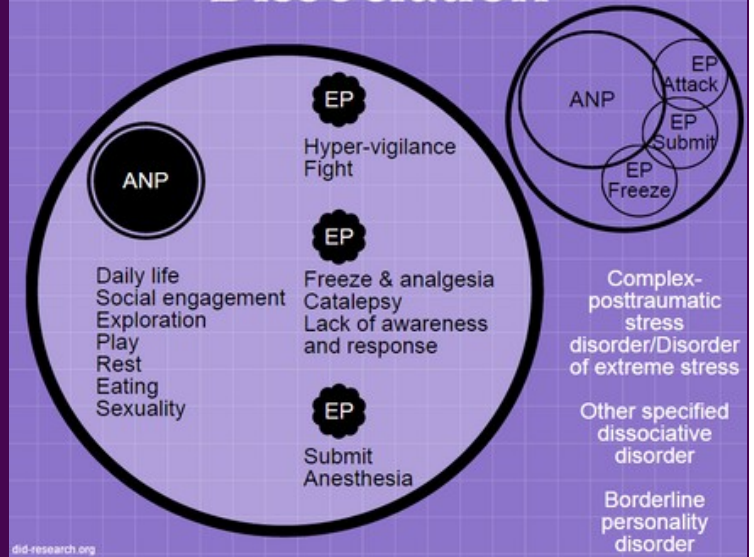
FEREASTRA TOLERANȚEI

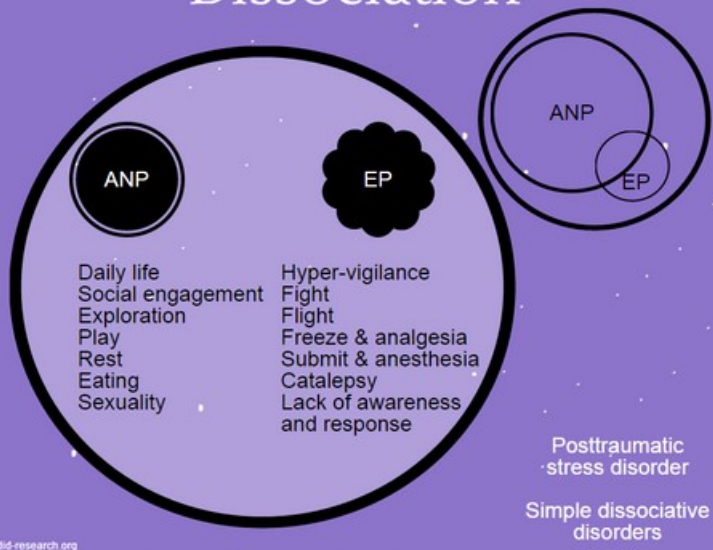
DISOCIEREA STRUCTURALĂ

- Self-ul ca proces
- Trauma conduce la o diminuare a sensului Self-ului
- Nivele diferite de dezorganizare a Selfului
  - ◆ gradul I: ANP & EP
  - ◆ gradul II: ANP & EP's
  - ◆ graful III: ANP's & EP's

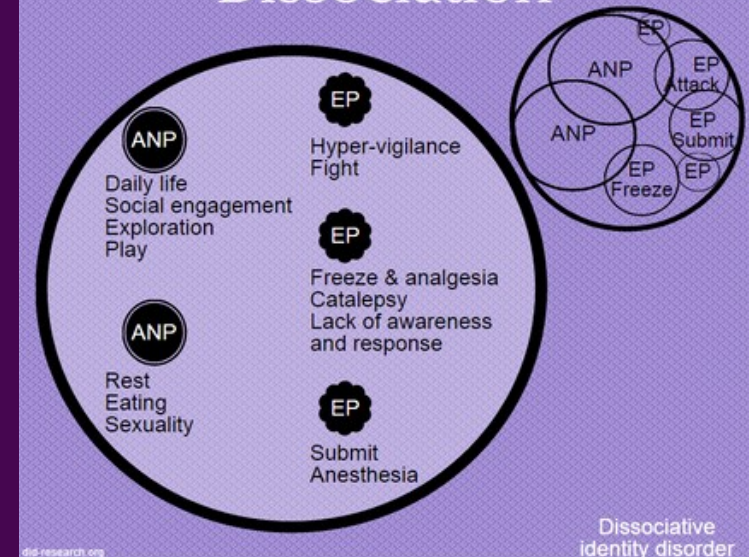
Secondary Structural Dissociation

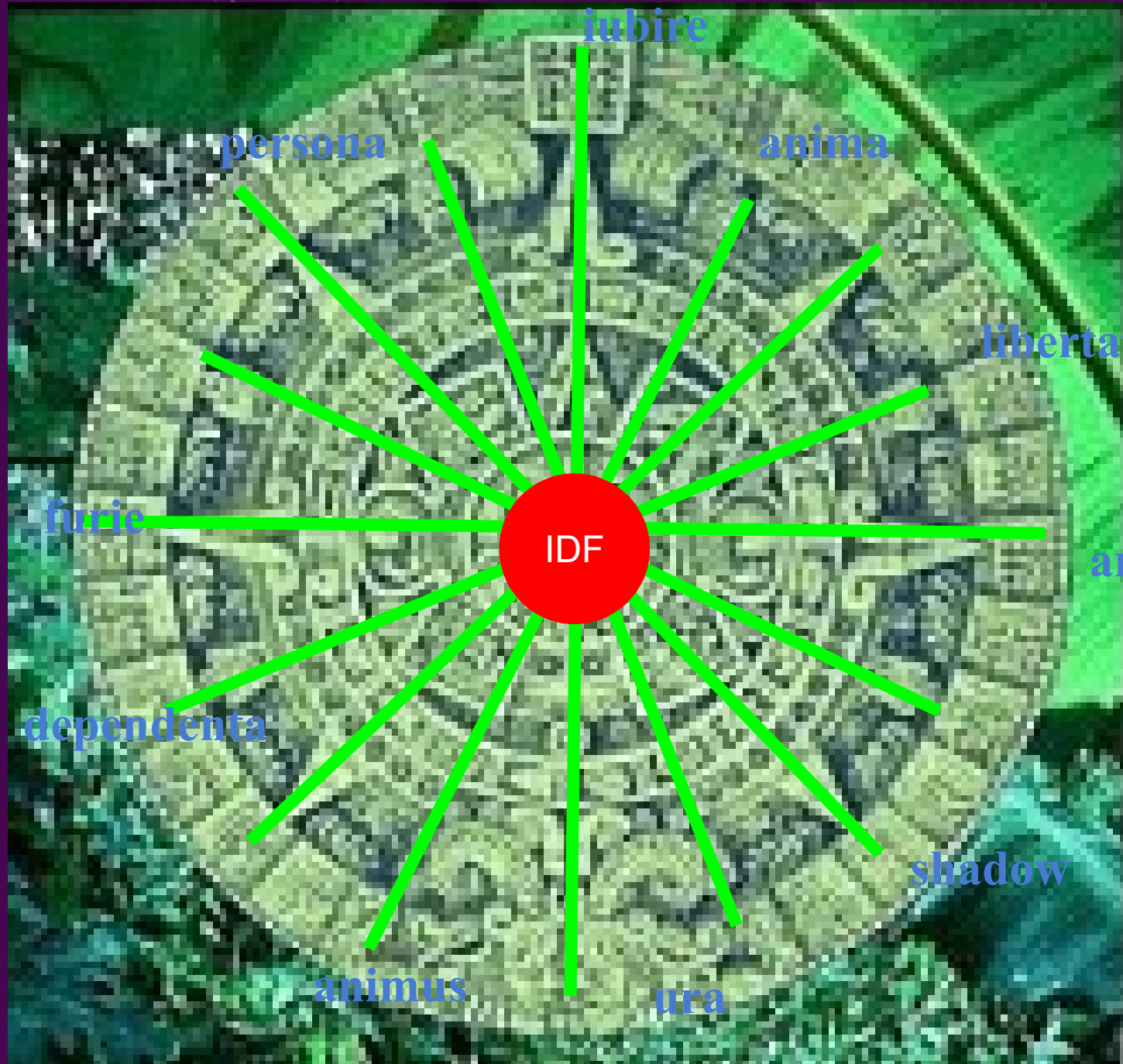

Primary Structural Dissociation

Tertiary Structural Dissociation

iubire

persona

anima

libertate

furie

CALM

anxietate

dependentia

shadow

animus

ura

TEORIA IDENTITĂȚII

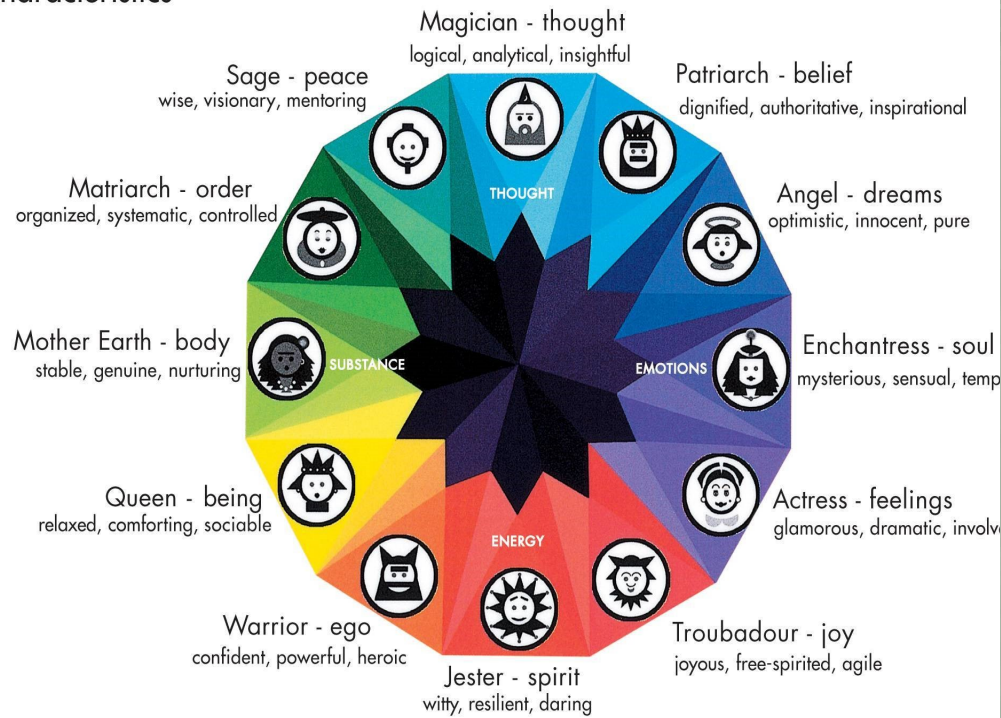

- existența mai multor ego-uri auxiliare
- lerarhizarea lor

Ego-urile nonaddictive devin mai centrale, puternice și importante
Pe măsură ce competează reușesc să înlocuiască ego-ul addictiv
Se creează Ego-ul recuperator

Characteristics

Shadow Characteristics

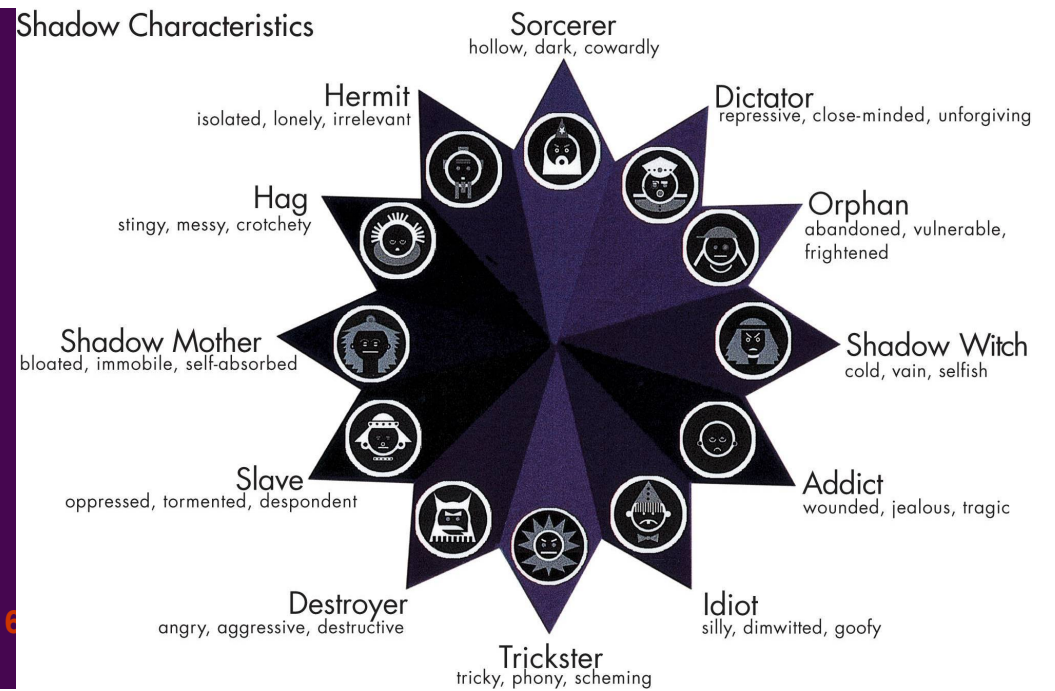

Figure 6

1. Identitatea (cine sunt? De ce mă aflu aici?)
2. Directie (incotro mă îndrept? Cum ajung acolo?)
3. Sens- scop (Ce am de făcut acolo? De ce mă îndrept incolo? Ce înseamnă toate acestea? Care este semnificația lor?)

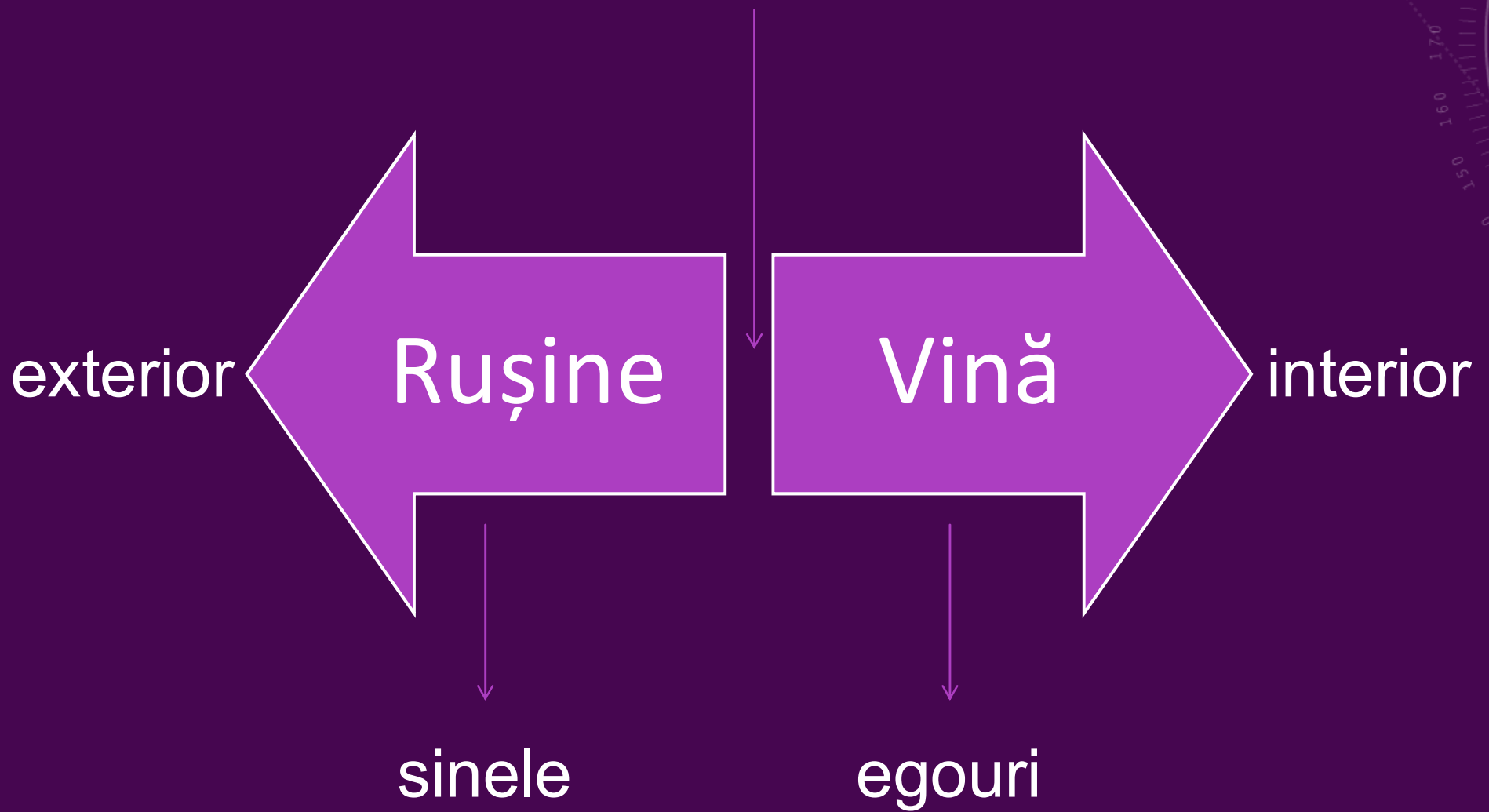
PROVOCARE

ALEGERE

Proces ideativ

EXISTENTIALISM

Between stimulus and response
there is a space.

In that space is our power
to choose our response.

In our response lies our
growth and our freedom.

- Viktor Frankl

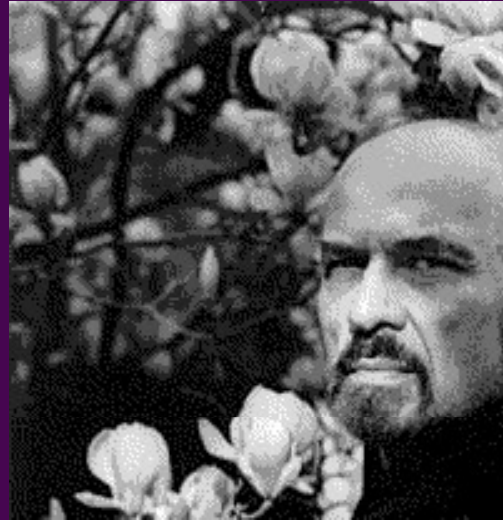
psychiatrist and
holocaust survivor

<http://www.jeremydommofitness.com/wp-content/uploads/2012/08/Viktor-Frankl-quotes.png>

#MiracleShare

TEORIA DINAMICĂ YALOM

PREOCUPĂRILE FUNDAMENTALE

Defense

Preocupările
fundamentale,
esențiale

ființare

sens

Motivația
existențială

valorizare

justificare

160 170 180 190 200

NEVOILE EXISTENȚIALE FROMM

Cadru de orientare	Harta cognitivă-oferă semnificație existenței
Înrudire Apartenență	Unitate cu alții
Rădăcini	Râvnește pentru menținerea legăturilor
Identificare	Conștientizare a Selfului ca entitate separată
Unitate	Sens de unicitate a Selfului in lume
Transcendență	Transformare din “creatură” in “creator cu scop”
Eficacitate	Sens de a fi capabil de a face in viață ceva care să rămână în urmă, să “dăinuie”
Excitare și stimulare	Nevoia sistemului nervods de a experimenta incitarea

LIBERTATEA ASUMATĂ

Terapia existențială este bazată pe premiza că nu putem scăpa de libertate și responsabilitate

Implicând noțiunile ...

- **Libertatea** noastră necesită să acceptăm **responsabilitatea** ca element director al vieții noastre.
- Suntem liberi să alegem cine și ce vrem să devenim în procesul dezvoltării personale.
- Ele merg mână în mână.

CAPACITATEA CONȘTIINȚEI DE SINE

- Putem reflecta și face alegeri tocmai deoarece suntem **capabili- avem conștiință de sine.**
- Lărgirea conștiinței de sine în realizarea faptului că:
  - suntem **finiți - timpul** este limitat
  - Avem potențialul și capacitatea de **alegere**, în a acționa sau a nu acționa
  - **Sensul** nu este automat, e necesar să-l căutăm
  - Suntem subiecte ale **singurătății, lipsei de sens, golului existențial, culpei și a izolării, înstrăinării, alienării**

CĂUTAREA IDENTITĂȚII

- **Identitatea este “curajul de a fi”**
  - Trebuie să ne oferim încrederea de a căuta în noi înșine și a **descoperi răspunsurile noastre personale**
  - **Frica majoră** a noastră este de a descoperi că nu există miez, nu există self
- In căutarea identității noastre:
  - Provocarea clienților ---in ce fel au **pierdut contactul cu identitatea lor și au permis altora să le determine existența**

CREEAREA IDENTITĂȚII ȘI STABILIREA UNOR RELAȚII SEMNIFICATIVE

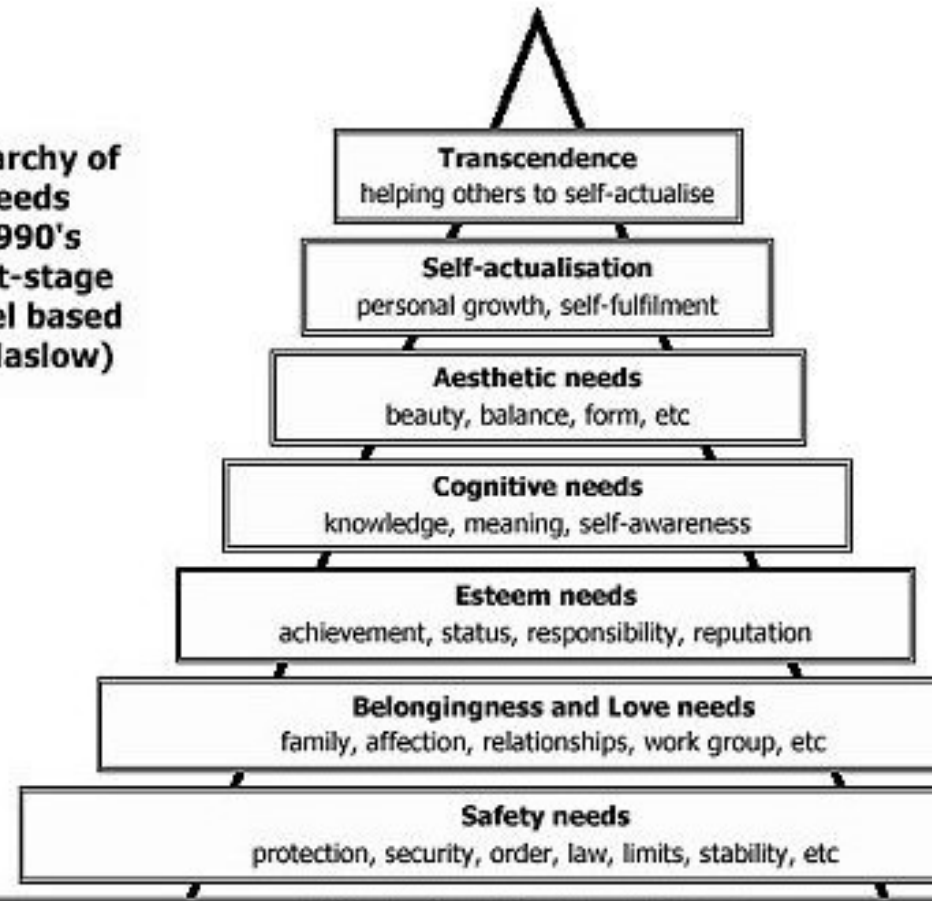
CONCEPTUL DE “CREDINȚĂ GREȘITĂ”

SE REFERĂ LA TRĂIREA UNEI EXISTENȚE INAUTENTICE.

SELF- ACTUALIZAREA

- Reprezentarea Selfului integrat
- Mandala- calea spre centru, spre individualitate
- Formare
- Transformare
- Completitudine
- Eternitate unitate
- Polifonie, armonie

**Hierarchy of Needs
(1990's
eight-stage
model based
on Maslow)**

NEVOIA DE RECUNOAȘTERE IMPLICĂ PARADOXUL FUNDAMENTAL: IN
FIECARE MOMENT AL REALIZĂRII VOINȚEI NOASTREI INDEPENDENTE,
SUNTEM DEPENDENȚI DE RECUNOAȘTEREA EI DE CĂTRE ALȚII

DORINȚĂ

DRIVE

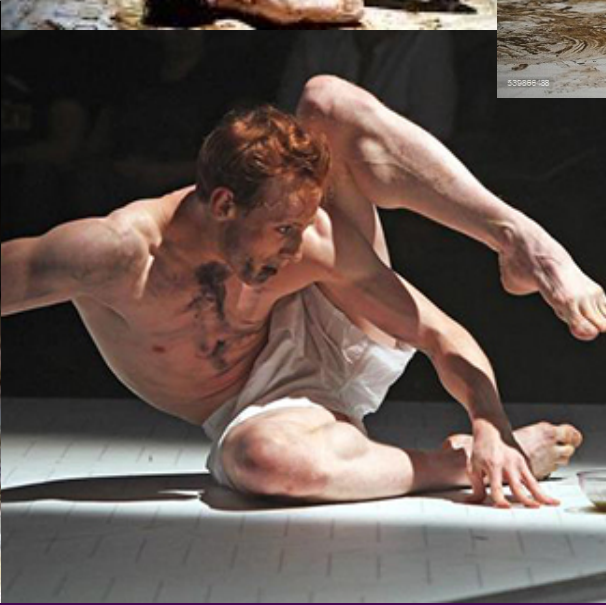

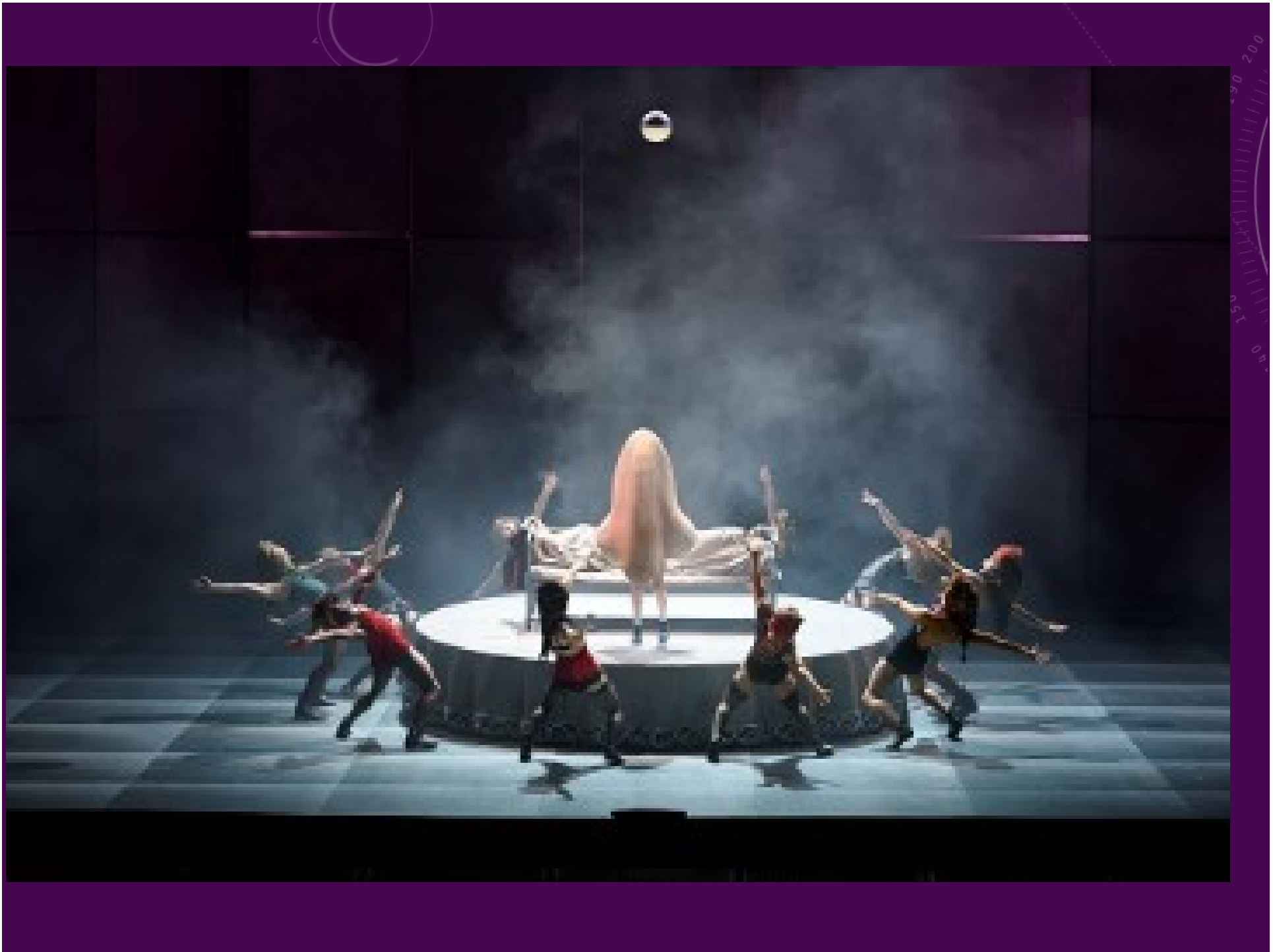
DEPENDENȚĂ

MOTIVAȚIE

Nu exista sursa de determinare si valoare externa
Nu exista repere ale naturii umane date si fixe
Nu exista determinism

NEVOIA DE RECUNOAȘTERE IMPLICĂ PARADOXUL FUNDAMENTAL: IN
FIECARE MOMENT AL REALIZĂRII VOINȚEI NOASTREI INDEPENDENTE,
SUNTEM DEPENDENȚI DE RECUNOAȘTEREA EI DE CĂTRE ALȚII

LIBERTATE

IUBIRE

OMNIPOTENȚĂ

**SIGURANȚĂ
AUTENTICITATE**

Altruism

Autoactualizare

Sentimente

Impărtășire

Autenticitatea

Frumusețe

Creativitate

Simtire

Relatiile

180 190 200

